

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

รวมข้อหาหรือการปฏิบัติตามกฎหมาย ว่าด้วยการสาธารณสุข เล่ม ๒

ประเมิน
ความพึงพอใจคู่มือ

ดาวน์โหลดคู่มือ

**รวมข้อหาเรื่องการปฏิบัติตามกฎหมาย
ว่าด้วยการสาธารณสุข
เล่ม ๒**

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

หนังสือ : รวมข้อหารือการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เล่ม ๒

ISBN : ๙๗๘-๖๑๖-๑๑-๓๖๒๘-๔

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

จำนวนพิมพ์ : ๕,๐๐๐ เล่ม

ผู้เรียบเรียง :

นายสมชาย ตูแก้ว

ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

นางสาวสกุณา คุณวโรตม์

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

นางสาวเนรัญชรา แซ่มขุนทด

นักวิชาการสาธารณสุข

ผู้ประสานงานและพิสูจน์อักษร :

นางสาวสกุณา คุณวโรตม์

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

นางสาวเนรัญชรา แซ่มขุนทด

นักวิชาการสาธารณสุข

จัดทำโดย :

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

โทร. ๐ ๒๕๙๐ ๔๑๗๕

โทรสาร ๐ ๒๕๙๑ ๘๑๘๐

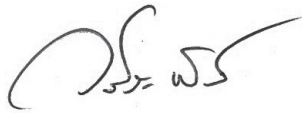
<http://laws.anamai.moph.go.th>

ออกแบบและจัดพิมพ์ : บริษัท คิวคัมเบอร์ (ประเทศไทย) จำกัด

คำนำ

คณะกรรมการสาธารณสุขมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการให้คำปรึกษา แนะนำแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยในการดำเนินงานตามภารกิจของคณะกรรมการสาธารณสุขดังกล่าว ได้มีการตอบข้อหารือเกี่ยวกับกฎหมายการสาธารณสุขเป็นหนังสือจำนวนมาก ที่เป็นแนวการปฏิบัติตามกฎหมายการสาธารณสุขที่สามารถใช้ประโยชน์กับผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี ดังนั้น กรมอนามัยในฐานะกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสาธารณสุขจึงได้รวบรวมข้อหารือตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๙ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อจัดทำเป็นหนังสือ “รวมข้อหารือกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข” ไปแล้วครั้งหนึ่ง ซึ่งได้รับการตอบรับจากผู้ปฏิบัติงานว่ามีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก และตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีการตอบข้อหารือเป็นหนังสืออีกเป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึงได้รวบรวมการตอบข้อหารือดังกล่าวมาวิเคราะห์และเรียบเรียงเนื้อความให้กระชับชัดเจนขึ้น และได้จัดทำเป็นหนังสือ “รวมข้อหารือการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เล่ม ๒” ขึ้น โดยมีเนื้อหาที่อ่านง่าย แบ่งเป็นหมวด ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกกับผู้อ่านในการค้นหาในส่วนที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว และเพื่อเผยแพร่ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

กรมอนามัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือ “รวมข้อหารือการปฏิบัติ ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เล่ม ๒” จะเป็นประโยชน์ในการ ปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานตามกฎหมายและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อคุ้มครองสิทธิแก่ประชาชนให้ได้อยู่ร่วมกันในสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อ การมีสุขภาพที่ดีต่อไป

(นายแพทย์วิระ เพ็งจันทร์)

อธิบดีกรมอนามัย

กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการสาธารณสุข

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หมวด ๓ การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย	
๑. การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยกำหนดให้การประกอบกิจการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยต้องทำประชาคมหมู่บ้านสามารถกำหนดได้ แต่การกำหนดให้กิจการใดที่ต้องทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ	๑
๒. ราชการส่วนท้องถิ่นที่รับจัดการมูลฝอยติดเชื้อข้ามพื้นที่ไม่ต้องขออนุญาตราชการส่วนท้องถิ่นที่ข้ามพื้นที่แต่จะ ต้องทำข้อตกลงร่วมกัน	๓
๓. การรับซื้อเศษชิ้นส่วนจากการอุตสาหกรรมเพื่อรีไซเคิล ต้องได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานไม่เข้าข่ายเป็นมูลฝอยตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข	๕
๔. เอกชนรับจ้างขนมูลฝอยติดเชื้อจากโรงพยาบาลต้องได้รับใบอนุญาตจากราชการส่วนท้องถิ่น แต่ถ้าโรงพยาบาลขนมูลฝอยติดเชื้อของตนเองและของ รพ.สต. ไปส่งให้บริษัท เอกชนกำจัด ต้องขอรับมอบจากราชการส่วนท้องถิ่น	๗
๕. โรงพยาบาลรับกำจัดมูลฝอยติดเชื้อให้เอกชนไม่ได้	๙

เรื่อง

หน้า

๖. พนักงานจ้างเหมาบริการและลูกจ้างชั่วคราวของราชการ ส่วนท้องถิ่นสามารถใช้สิทธิประกันสังคมตรวจสุขภาพ ได้ตามคำสั่งของแพทย์หรือราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดทำ โครงการสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานภายใต้ อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดเสนอต่อสภาท้องถิ่น เพื่อพิจารณาเห็นชอบได้ โดยปฏิบัติให้ถูกต้องตามขั้นตอน และวิธีการที่กฎหมายกำหนด

หมวด ๕ เหตุรำคาญ

๗. การนั่งข้าวถ้วยเพื่อส่งจำหน่ายไปยังร้านค้าต่าง ๆ ต้องได้ รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ๑๓
๘. การเลี้ยงแมวไม่ถูกสุขลักษณะอาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญแก่ เพื่อนบ้านได้ ๑๕
๙. น้ำซึมผ่านกำแพงหากไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ ไม่เข้าข่ายเหตุรำคาญ ๑๖
๑๐. การเพาะพันธุ์ การเลี้ยงดู การค้าสัตว์ป่า และเปิดสวน สัตว์สาธารณะ เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ ๑๗
๑๑. คิว้นจากการสูบบารากู บารากูไฟฟ้า และบุหรี่ไฟฟ้าเป็น เหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ๑๙

หมวด ๗ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

๑๒. กิจการแยกชิ้นส่วนไก่ ไม่เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ ๒๑
๑๓. การสะสมรังนกถ้ำหรือรังนกเกาะ ไม่เข้าข่ายกิจการที่เป็น อันตรายต่อสุขภาพ แต่การสะสมรังนกบ้านอาจเป็น ขั้นตอนของกิจการเลี้ยงสัตว์ ๒๓

เรื่อง	หน้า
๑๔. โรงงานผลิตอาหารสัตว์เป็นกิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ	๒๔
๑๕. การผลิต แปรรูป สะสม หรือล้างครั้ง แตกต่างกับ การผลิตแชลแล็คหรือสารเคลือบเงา	๒๕
๑๖. การขายน้ำมันพืชที่ได้จากการทดลอง เข้าข่ายเป็นกิจการ ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	๒๖
๑๗. กิจการรถเกี่ยวข้าว นวดข้าวด้วยเครื่องจักร ต้องได้รับ ใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	๒๗
๑๘. การประกอบกิจการผลิตและสะสมปุ๋ยต้องปฏิบัติตาม กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข และกฎหมายอื่น ที่เกี่ยวข้องด้วย	๒๘
๑๙. การรับจ้างขุดดินโดยใช้รถแบ็คโฮและมีการข่มหัวรถด้วย ขอใบอนุญาตแค่ใบเดียว	๒๙
๒๐. กิจการโรงแรมกับกิจการหอพักมีความแตกต่างกัน	๓๐
๒๑. การให้เช่าบ้านหลังเดียวทั้งหลัง โดยผู้อยู่อาศัยเป็น ครอบครัวเดียวกัน ไม่เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ ประเภทที่ ๙ (๖) การประกอบกิจการหอพัก อาคารชุดให้เช่า ห้องเช่า หรือห้องแบ่งเช่าหรือกิจการอื่น ในทำนองเดียวกัน	๓๒
๒๒. ห้องซัอมดนตรีเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	๓๓
๒๓. การให้บริการกระโดดน้ำจากหน้าผา เล่นแพยาง และ เครื่องเล่นในสระน้ำ ที่มีลักษณะคล้าย ๆ แกรนด์แคนยอน เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	๓๔

เรื่อง	หน้า
๒๔. ห้องจำลองฝึกซ้อมกอล์ฟ ไม่เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	๓๕
๒๕. กิจการประเภทที่ ๑๐(๗) การประกอบกิจการซัก อบ รีด หรืออัดกลีบผ้าด้วยเครื่องจักร หมายความว่ารวมถึง “เครื่องซักผ้าชนิดหยอดเหรียญ” ด้วย	๓๖
๒๖. การผลิตแอสฟัลต์ติกคอนกรีต เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	๓๗
๒๗. สหสมก๊าซธรรมชาติและน้ำมันเป็นเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า ไม่เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	๓๘
๒๘. สหสมน้ำมันเชื้อเพลิงไว้ใช้กับรถขนส่งสินค้าของตนเอง ไม่เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	๓๙
๒๙. การสหสมน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อการประกอบกิจการขุดทราย ไม่ต้องขอใบอนุญาตประกอบกิจการสหสมน้ำมันเชื้อเพลิงเพิ่ม	๔๐
๓๐. ผลิตใส่เครื่องกรองน้ำด้วยผงคาร์บอนเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	๔๑
๓๑. การเก็บซากรถยนต์เก่าเพื่อรอการส่งซ่อม เข้าข่ายกิจการประเภทที่ ๑๓(๕) การสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุด ใช้แล้ว หรือเหลือใช้ แต่ไม่ต้องขอใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	๔๒
๓๒. การสะสมซากรถยนต์เก่าเพื่อรอการส่งซ่อมไปยังสถานที่ซ่อมรถยนต์ โดยไม่มีการซื้อขายหรือชำแหละชิ้นส่วนรถยนต์เพื่อจำหน่าย เข้าข่ายเป็นการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ แต่ไม่ต้องขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	๔๓

เรื่อง	หน้า
๓๓. แนวทางการพิจารณาออกใบอนุญาตการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทกิจการสะสม ขนส่งก๊าซหุงต้ม และสะสมถึงก๊าซเปล่าเพื่อจำหน่าย	๔๕
๓๔. การประกอบกิจการแพกิ้งเข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทการประกอบกิจการ ทำเทียบเรือประมง สะพานปลา หรือแพปลา	๔๘
๓๕. การประกอบกิจการให้บริการเช่าที่เก็บตู้คอนเทนเนอร์ และกิจการทำเทียบเรือสินค้า ไม่เข้าข่ายกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข	๔๙

หมวด ๘ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร

๓๖. ผู้ประกอบกิจการยื่นขออนุญาตจัดตั้งตลาดในระหว่างที่ราชการส่วนท้องถิ่น ยังไม่มีข้อบัญญัติท้องถิ่นเรื่องตลาดบังคับใช้ในพื้นที่ ราชการส่วนท้องถิ่นก็ต้องรับไว้พิจารณา	๕๓
๓๗. การรับซื้อเนื้อหมูสดจากโรงฆ่าสัตว์ และนำมาชำแหละเพื่อจำหน่ายที่ผู้ซื้อต้องการ ในลักษณะการจำหน่ายวันต่อวันโดยไม่มีการแช่แข็ง และมีบริการจัดส่งตามสถานที่ต่าง ๆ เข้าข่ายเป็นสถานที่สะสมอาหารตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕	๕๔
๓๘. ตลาดนัดและตลาดคลองถมจัดเป็นตลาดประเภทที่ ๒ ส่วนตลาดโคกระบือไม่เข้าข่ายเป็นตลาดตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข	๕๖
๓๙. ร้านอาหารที่มีการแสดงดนตรี เป็นทั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร และเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทจัดให้มีการแสดงดนตรี	๕๙

เรื่อง	หน้า
๔๐. ร้านอาหารแพภายในสถานศึกษาซึ่งจัดตั้งขึ้นตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการอำนวยการอาชีวศึกษา เป็นสถานที่จำหน่ายอาหารตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข	๖๑
๔๑. รถเข็นขายของชำจอดอยู่กับที่ได้อาคารคอนกรีตเสริมเหล็กเข้าข่ายเป็นสถานที่สะสมอาหาร ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข	๖๓
๔๒. การวัดขนาดพื้นที่สถานที่จำหน่ายอาหารตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขต้องวัดพื้นที่ทั้งหมด ที่นำมายื่นคำขอประกอบกิจการตามเอกสารประกอบคำขอ	๖๕

หมวด ๑๒ ใบอนุญาต

๔๓. ผู้ประกอบกิจการขาดต่ออายุใบอนุญาตติดต่อกันเป็นเวลาหลายปี เป็นความผิดต่อเนื้อที่มีเจตนาเดียว ถือเป็นกรกระทำผิดกรรมเดียว	๖๘
๔๔. หากผู้ประกอบกิจการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายแล้ว แม้จะมีผู้คัดค้าน เจ้าพนักงานท้องถิ่นก็ต้องออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ประกอบกิจการ	๖๙
๔๕. การยื่นขออนุญาตประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข นอกจากเอกสารที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นแล้ว อาจต้องมีเอกสารหลักฐานตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองหรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารด้วย	๗๑
๔๖. ราชการส่วนท้องถิ่นไม่มีอำนาจในการยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาต แต่สามารถที่จะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมกับประเภทและขนาดของกิจการได้	๙๓

เรื่อง	หน้า
๔๗. หากวันที่ออกใบอนุญาตหรือวันสิ้นสุดใบอนุญาตตรงกับวันหยุดทำการก็สามารถระบุวันที่ออกใบอนุญาต หรือวันสิ้นสุดใบอนุญาตซึ่งตรงกับวันหยุดราชการได้	๗๕
๔๘. การจะขยายกิจการซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่ได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นไว้ จะต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อน	๗๙

หมวด ๑๓ ค่าธรรมเนียมและค่าปรับ

๔๙. ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจที่จะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมได้ตามที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินกว่าอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง	๘๒
๕๐. กิจการที่ขาดต่ออายุใบอนุญาตต้องดำเนินการยื่นขอรับใบอนุญาตใหม่ โดยไม่สามารถจ่ายค่าธรรมเนียมใบอนุญาตย้อนหลังได้	๘๔
๕๑. ราชการส่วนท้องถิ่นไม่สามารถออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ยกเว้นค่าธรรมเนียม และเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่สามารถลดหย่อนค่าปรับกรณีค้างชำระค่าธรรมเนียมได้	๘๖

หมวด ๑๕ การออกคำสั่งทางปกครอง การเปรียบเทียบปรับและดำเนินคดี

๕๒. ความผิดที่มีโทษเกินกว่าอำนาจเปรียบเทียบคดีของเจ้าพนักงานท้องถิ่น จะส่งฟ้องคดีทันทีไม่ได้ ต้องส่งให้คณะกรรมการเปรียบเทียบพิจารณาและมีความเห็นให้ฟ้องคดีเสียก่อน	๘๘
--	----

เรื่อง	หน้า
๕๓. ในระหว่างที่มีการดำเนินการเปรียบเทียบคดี หรือส่งฟ้องดำเนินคดี เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถดำเนินการออกใบอนุญาตให้ผู้ประกอบกิจการได้	๘๙
๕๔. ผู้ที่ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยไม่ได้รับใบอนุญาต เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำสั่งให้หยุดประกอบกิจการได้โดยไม่ต้องมีการแจ้งเตือนก่อน	๙๐
๕๕. การออกคำสั่งให้ปรับปรุงแก้ไขต้องมีการแจ้งข้อเท็จจริงหรือเปิดโอกาสให้ผู้รับคำสั่งมีโอกาสโต้แย้งอย่างเพียงพอและควรให้เวลาตามสมควรด้วย	๙๐
๕๖. การออกคำสั่งให้หยุดดำเนินกิจการตามมาตรา ๔๕ อาจสั่งให้หยุดกิจการทั้งหมดหรือหยุดแต่บางส่วนก็ได้	๙๑
๕๗. โรงงานมีอาคารหลายหลังในรั้วเดียวกัน มีเลขที่บ้านทุกหลัง ประกอบกิจการประเภทเดียว ถือว่าเป็นกิจการประเภทเดียวเท่านั้น	๙๒
๕๘. โรงงานมีการประกอบกิจการผลิตสินค้าประเภทเดียว แต่มีการสะสมวัตถุดิบที่ใช้เพื่อผลิตสินค้าประเภทนั้นซึ่งเข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอีกประเภทหนึ่งด้วย ถือว่าเป็นการประกอบกิจการประเภทเดียวเท่านั้น	๙๓
๕๙. ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถปรับตัวอย่างแบบฟอร์มตามแนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ของกรมอนามัยได้	๙๔
๖๐. ความผิดที่คณะกรรมการเปรียบเทียบไม่ได้มอบหมายให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมายจะต้องส่งให้คณะกรรมการเปรียบเทียบเป็นผู้พิจารณา	๙๕

เรื่องอื่น ๆ

๖๑. ประกาศกรมอนามัย เรื่อง ข้อปฏิบัติการควบคุมเชื้อ ลีจิโอเนลลาในหอฝิ่งเย็นของอาคาร ในประเทศไทยเป็น คำแนะนำทางวิชาการ แต่หากราชการส่วนท้องถิ่นนำไป กำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นจะเป็นกฎหมาย ๙๖

หมวด ๓ การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยกำหนดให้การประกอบกิจการ
กำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ต้องทำประชาคมหมู่บ้าน
สามารถกำหนดได้ แต่การกำหนดให้กิจการใดที่ต้อง
ทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA)
ต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริม
และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ราชการส่วนท้องถิ่นจะออกข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยกำหนดเงื่อนไข
ให้การประกอบกิจการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยต้องจัดทำประชาคม
หมู่บ้านและจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเป็นการกระทำโดยชอบ
ด้วยกฎหมายหรือไม่

ความเห็น

ประชาคม คือ การรวมตัวของสมาชิกในชุมชนเพื่อร่วมกันทำ
กิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนด้วยตนเอง เป็นเวทีของการพูดคุย แลกเปลี่ยน
เกี่ยวกับข้อมูล เช่น การแก้ไขปัญหาในชุมชน การวางแผนพัฒนาชุมชน
การกำหนดข้อตกลงร่วมกัน โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน
ที่มีวัตถุประสงค์หรือสนใจในเรื่องเดียวกัน เป็นการรวมตัวกันตาม
สถานการณ์หรือสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

การทำประชาคมที่มีผลตามกฎหมายในปัจจุบันมีการกำหนดไว้
ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ออกตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวด ๓ ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนา ข้อ ๑๖ กำหนดให้คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น จัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นรับทราบปัญหาและความต้องการ ประเด็นพัฒนา และประเด็นที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นรับทราบปัญหา และความต้องการประเด็นการพัฒนาและประเด็นที่เกี่ยวข้องตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการ และแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยต่าง ๆ และข้อมูลในแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเท่านั้น

สำหรับการทำประชาคมกับออกข้อบัญญัติท้องถิ่น พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดว่า ผู้ใดจะดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการจะต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น (มาตรา ๑๙) และให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและการออกใบอนุญาตได้ (มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง) ดังนั้น จึงเห็นว่า หากราชการส่วนท้องถิ่นใดมีความประสงค์จะให้การออกใบอนุญาตแก่ผู้ใดดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในท้องถิ่นตนจะต้องมีการจัดทำประชาคมหมู่บ้านก่อนเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาในชุมชนก็ได้ แต่จะต้องมีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นมารองรับด้วยเพื่อให้มีผลเป็นกฎหมายมาใช้บังคับ

ส่วนการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) เห็นว่าจะต้องเป็นกิจการเฉพาะที่กำหนดไว้ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเท่านั้น ไม่สามารถกำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่นออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้

**ราชการส่วนท้องถิ่นที่รับจัดการมูลฝอยติดเชื้อข้ามพื้นที่
ไม่ต้องขออนุญาตราชการส่วนท้องถิ่นที่ข้ามพื้นที่
แต่จะต้องทำข้อตกลงร่วมกัน**

เทศบาล ก. ได้จัดทำโครงการจัดการมูลฝอยติดเชื้อโดยใช้เตาเผา มูลฝอยติดเชื้อ ซึ่งดำเนินการเก็บขนและกำจัดมูลฝอยติดเชื้อจากสถานบริการสาธารณสุข คลินิกเอกชน โรงพยาบาลของรัฐและเอกชน ในจังหวัด ก. และจังหวัดใกล้เคียงอย่างน้อย ๔ จังหวัด โดยได้มีหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นบางพื้นที่ได้แจ้งให้เทศบาล ก. ดำเนินการขอใบอนุญาตเก็บขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อภายในเขตพื้นที่ดังกล่าว จึงขอหารือว่า

๑. เทศบาล ก. จะสามารถยกเว้นการขอใบอนุญาตเก็บขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อได้หรือไม่

๒. เทศบาล ก. จะมีแนวทางหรือวิธีการอย่างไรที่จะสามารถเข้าไปดำเนินการเก็บขนและกำจัดมูลฝอยติดเชื้อในเขตพื้นที่ราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ได้อย่างถูกต้อง

ความเห็น

การเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ถ้ากระทำภายในพื้นที่ของตนเอง ราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าของพื้นที่นั้นสามารถดำเนินการได้เลย เพราะเป็นอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่งอยู่แล้ว

กรณีถ้าจะไปดำเนินการให้กับราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหรือให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นมาดำเนินการให้กับตนเอง ราชการส่วนท้องถิ่นทั้งสองฝ่ายจะต้องทำข้อตกลงร่วมกันตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง แต่ไม่ต้องขอรับใบอนุญาตตามความในมาตรา ๑๙ เพราะเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด ไม่ได้ดำเนินการโดยทำเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการอย่างเอกชน ดังนั้นเทศบาล ก. ก็ไม่มีกรณีที่ต้องขอยกเว้นการขอใบอนุญาตเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยติดเชื่อแต่อย่างใด แต่จะต้องทำข้อตกลงร่วมกันเท่านั้น

สำหรับการทำข้อตกลงร่วมกันนั้นก็คือการเจรจาถึงวัตถุประสงค์ที่จะดำเนินการเพื่อหาข้อตกลงร่วมกันระหว่างราชการส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องในการร่วมกันดำเนินการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย โดยการเสนอเรื่องต่อสภาท้องถิ่นของตนเองเพื่อขอความเห็นชอบ เมื่อผ่านความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่นแล้ว จึงดำเนินการลงนามในบันทึกข้อตกลงร่วมกัน โดยกำหนดรายละเอียด เงื่อนไข หน้าที่ความรับผิดชอบของราชการส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องในแต่ละแห่งให้ชัดเจน ซึ่งรายละเอียดดังกล่าวจะมีผลผูกพันหน่วยงานผู้ลงนามให้ต้องปฏิบัติตาม ดังนั้น หากเทศบาล ก. ประสงค์จะดำเนินการเก็บขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยให้กับราชการส่วนท้องถิ่นใด เทศบาล ก. ก็ต้องประสานงานและปรึกษาหารือกับราชการส่วนท้องถิ่นนั้น เพื่อจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันในการดำเนินการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยให้ถูกต้องตามกฎหมายต่อไป

การรับซื้อเศษชิ้นส่วนจากการอุตสาหกรรมเพื่อรีไซเคิล
ต้องได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน
ไม่เข้าข่ายเป็นมูลฝอยตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

ผู้ประกอบการกิจการอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ได้ขอหารือเกี่ยวกับขอบเขตของคำนิยามคำว่า “สิ่งปฏิกูล” และ “มูลฝอย” ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ รวมถึงการรับซื้อมูลฝอยจากการอุตสาหกรรม เพื่อนำไปรีไซเคิลว่าเข้าข่ายต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขหรือไม่

ความเห็น

ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ ได้กำหนดนิยามคำว่า “สิ่งปฏิกูล” หมายความว่า อุจจาระหรือปัสสาวะ และหมายความรวมถึงสิ่งอื่นใดซึ่งเป็นสิ่งโสโครกหรือกลิ่นเหม็น และคำว่า “มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ ขากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ซึ่งการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น ในมาตรา ๑๘ วรรคสี่ ได้กำหนดข้อยกเว้นให้การเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับกับการจัดการของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน แต่ผู้ดำเนินกิจการโรงงานที่มีของเสียอันตราย และผู้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขนหรือกำจัดของเสียอันตรายจะต้องแจ้งการดำเนินงานเป็นหนังสือต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นด้วย

ส่วนประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้กำหนดค่านियามค่าว่า “สิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว” หมายความว่า สิ่งของที่ไม่ใช้แล้วหรือของเสียทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงาน รวมถึงของเสียจากวัตถุดิบ ของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต ของเสียที่เป็นผลิตภัณฑ์เสื่อมคุณภาพ และน้ำทิ้งที่มีองค์ประกอบหรือมีคุณลักษณะที่เป็นอันตราย และคำว่า “การจัดการสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว” หมายความว่า การบำบัดทำลายฤทธิ์ ทั้ง กำจัด จำหน่ายจ่ายแจก แลกเปลี่ยน หรือนำกลับมาใช้ใหม่ ในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการกักเก็บไว้เพื่อทำการดังกล่าว โดยในข้อ ๕ ได้กำหนดให้สิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วดังต่อไปนี้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามประกาศกระทรวงฯ ได้แก่ (๑) สิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่เป็นของเสียอันตรายจากสำนักงานงาน บ้านพักอาศัย และร้านอาหารในบริเวณโรงงาน (๒) สิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่มีกฎหมายควบคุมเฉพาะ ได้แก่ กากกัมมันตรังสี และ มูลฝอยตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข (๓) น้ำเสียที่ส่งไปบำบัดนอกบริเวณโรงงานทางท่อส่ง

จึงสรุปได้ว่า สิ่งปฏิกูลและมูลฝอยตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ไม่หมายความรวมถึงสิ่งของที่ไม่ใช้แล้วหรือของเสียทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงาน ทั้งนี้ หากตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วพบว่ามูลฝอยจากการอุตสาหกรรมนั้น เป็นสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว และของเสียอันตรายตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. ๒๕๔๘ ผู้ประกอบกิจการโรงงานที่มีของเสียอันตราย รวมทั้งผู้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขนหรือกำจัดของเสียอันตรายจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน และต้องแจ้งการดำเนินงานเป็นหนังสือต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นด้วย ตามมาตรา ๑๘ วรรคสี่

แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ด้วย ส่วนผู้ประกอบการ
รีไซเคิลที่เข้ามารับซื้อขยะอุตสาหกรรมดังกล่าวและได้รับใบอนุญาตตาม
กฎหมายว่าด้วยโรงงานแล้วมีสิทธิในการรับซื้อเฉพาะขยะที่เข้าข่ายเป็น
สิ่งปฏิภูลหรือวัสดุที่ไม่ใช่แล้วตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฯ เท่านั้น
หากเป็นการรับซื้อขยะชนิดอื่นก็จะต้องได้รับใบอนุญาตตามกฎหมาย
ว่าด้วยการสาธารณสุข

**เอกชนรับจ้างขนมูลฝอยติดเชื้อจากโรงพยาบาล
ต้องได้รับใบอนุญาตจากราชการส่วนท้องถิ่น แต่ถ้าโรงพยาบาล
ขนมูลฝอยติดเชื้อของตนเองและของ รพ.สต. ไปส่งให้บริษัทเอกชนกำจัด
ต้องขอรับมอบจากราชการส่วนท้องถิ่น**

๑. กรณีที่โรงพยาบาลแห่งหนึ่ง จ้างประชาชนในพื้นที่ดำเนินการ
เก็บ ขน มูลฝอยติดเชื้อ ใน รพ.สต. มาส่งกำจัดที่โรงพยาบาล โดย
โรงพยาบาลมีการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนผู้รับจ้าง ควบคุมกำกับดูแล
ลักษณะยานพาหนะ การสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล และ
เอกสารกำกับการณ์ขนส่งให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวง
ว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ และคิดค่าใช้จ่ายในการเก็บ
ขน ในอัตราค่าจ้างเหมาจากรพ.สต. เป็นรายเดือน ประชาชนผู้รับจ้าง
ต้องไปขออนุญาตราชการส่วนท้องถิ่นหรือไม่ และการคิดค่าใช้จ่ายในการ
เก็บขน มีหลักเกณฑ์ หรืออัตราที่กำหนดไว้หรือไม่

๒. โรงพยาบาลจะสามารถดำเนินการเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อ
ด้วยตนเอง โดยทำการเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาล และรพ.สต.
ที่ตั้งอยู่ในอำเภอเดียวกันมาส่งกำจัดที่บริษัทรับกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

ของเอกชนแห่งหนึ่ง โดยโรงพยาบาลจะใช้ยานพาหนะของโรงพยาบาลเอง หรือจ้างประชาชนในพื้นที่ดำเนินการเก็บขน เนื่องจากสถานที่ตั้งของ โรงพยาบาลและบริษัทรับกำจัดมูลฝอยติดเชื้อของเอกชนตั้งอยู่คนละ พื้นที่กัน ได้หรือไม่ เนื่องจากโรงพยาบาลชุมชนบางแห่งอยู่ห่างไกล และมีปริมาณมูลฝอยติดเชื่อน้อย บริษัทเก็บขนและกำจัดมูลฝอยติดเชื้อมาเก็บ มูลฝอยติดเชื้อไม่ตรงเวลาที่ทำความตกลงกัน ทำให้มูลฝอยติดเชื้อตกค้าง อยู่ที่พักรวมเกินกว่า ๗ วันตามที่กฎกระทรวงกำหนด และหากดำเนินการได้ ต้องแจ้งหรือขออนุญาตราชการส่วนท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร

ความเห็น

๑. ประชาชน (เอกชน) รับจ้างทำการเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อ ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมาส่งกำจัดที่โรงพยาบาลโดยการ คิดค่าบริการในการเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อจากโรงพยาบาล เป็นการ ประกอบกิจการเก็บ ขนมูลฝอยติดเชื้อโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับ ประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราช บัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงต้องได้รับใบอนุญาตจาก เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนการคิดค่าบริการแบบจ้างเหมาแห่งละ ๕๐๐ บาทต่อเดือนนั้น ต้องดูว่าราชการส่วนท้องถิ่นนั้นได้มีการกำหนดอัตราค่าบริการขั้นสูงไว้ใน ข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือไม่ จำนวนเท่าใด ถ้ากำหนดไว้จะต้องคิดค่าบริการ ไม่เกินที่กำหนด

๒. โรงพยาบาลสามารถดำเนินการเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อของตนเอง และของ รพ.สต. ที่ตั้งอยู่ในอำเภอเดียวกันไปส่งกำจัดที่บริษัทของเอกชนได้ แต่ต้องขอให้ราชการส่วนท้องถิ่นมอบให้เป็นผู้ดำเนินการแทนภายใต้

การควบคุมดูแลของราชการส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๑๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เสียก่อน

โรงพยาบาลรับกำจัดมูลฝอยติดเชื่อให้เอกชนไม่ได้

๑. โรงพยาบาลที่กำจัดมูลฝอยติดเชื่อโดยเผาในเตาเผามูลฝอยติดเชื่อแบบสองห้องเผาที่มีอุณหภูมิในห้องเผามูลฝอยติดเชื่อไม่ต่ำกว่า ๗๖๐ องศาเซลเซียส และไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ องศาเซลเซียส ในห้องเผาวัน ไม่มีการควบคุมอากาศที่ปล่อยออกจากเตาเผามูลฝอยติดเชื่อตามเกณฑ์มาตรฐานอากาศเสียที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ถือว่าการจัดการมูลฝอยติดเชื่อของโรงพยาบาลไม่ถูกต้องตามที่กฎกระทรวงฯ กำหนดใช้หรือไม่

๒. โรงพยาบาลตามข้อที่ ๑ ต้องทำหนังสือแจ้งให้ราชการส่วนท้องถิ่นทราบ และราชการส่วนท้องถิ่นต้องออกมาตรวจสอบเตาเผาของโรงพยาบาล เพื่อให้ความเห็นชอบในการกำจัดมูลฝอยติดเชื่อเป็นหนังสือไว้ แต่ปัจจุบันราชการส่วนท้องถิ่นยังไม่ออกข้อกำหนดท้องถิ่น และไม่ได้ทำหนังสือให้ความเห็นชอบ โรงพยาบาลจำเป็นต้องได้รับหนังสือให้ความเห็นชอบจากราชการส่วนท้องถิ่นหรือไม่ ถึงจะถือว่าปฏิบัติได้ตามที่กฎกระทรวงฯ กำหนด

๓. โรงพยาบาลที่กำจัดด้วยเตาเผามูลฝอยติดเชื่อของโรงพยาบาล และโรงพยาบาลที่ส่งมูลฝอยติดเชื่อให้บริษัทเอกชนเก็บ ขน และนำไปกำจัด มีการเก็บค่ากำจัดมูลฝอยติดเชื่อจากคลินิกเอกชนที่นำมูลฝอยติดเชื่อมาฝากกำจัด โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบควบคุมดูแลการจัดการมูลฝอยติดเชื่อของโรงพยาบาลได้ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาล

ขอให้ความช่วยเหลือรับกำจัดมูลฝอยติดเชื่อให้กับคลินิกเอกชนเป็นการชั่วคราว จนกว่าราชการส่วนท้องถิ่นจะมีระบบการจัดการมูลฝอยติดเชื่อ โดยมีการออกใบเสร็จรับเงินเป็นค่ากำจัดมูลฝอยติดเชื่อให้กับคลินิกเอกชน การดำเนินงานดังกล่าวสามารถกระทำได้หรือไม่ อย่างไร

ความเห็น

๑) ปัจจุบันรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขยังไม่ได้กำหนดมาตรฐานอากาศที่ปล่อยออกจากเตาเผามูลฝอยติดเชื่อ แต่มีมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษของเตาเผามูลฝอยติดเชื่อตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ดังนั้น โรงพยาบาลจึงต้องปฏิบัติตามมาตรฐานดังกล่าว

๒) โรงพยาบาลที่ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื่อด้วยตนเอง ต้องแจ้งให้ราชการส่วนท้องถิ่นทราบเพื่อจัดส่งเจ้าหน้าที่ไปทำการตรวจสอบระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื่อ และเมื่อราชการส่วนท้องถิ่นได้ให้ความเห็นชอบแล้วโรงพยาบาลจึงจะดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื่อด้วยตนเองได้ ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื่อ พ.ศ. ๒๕๔๕

๓) โรงพยาบาลไม่มีหน้าที่ตามกฎหมายในการบริการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยติดเชื่อจากบุคคลภายนอกจึงไม่สิทธิเรียกเก็บค่าบริการจากคลินิกเอกชน แต่จะมีเพียงสิทธิที่จะขอจัดการมูลฝอยติดเชื่อด้วยตนเอง ตามข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื่อ พ.ศ. ๒๕๔๕

พนักงานจ้างเหมาบริการและลูกจ้างชั่วคราวของราชการส่วนท้องถิ่น สามารถใช้สิทธิประกันสังคมตรวจสอบสุขภาพได้ตามคำสั่งของแพทย์ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดทำโครงการสนับสนุนการดำเนินงาน ของหน่วยงานภายใต้อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดเสนอ ต่อสภาท้องถิ่นเพื่อพิจารณาเห็นชอบได้โดยปฏิบัติให้ถูกต้อง ตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนด

มีกฎหมายฉบับใดคุ้มครองการตรวจสอบสุขภาพประจำปีให้กับ พนักงานจ้างเหมาบริการ และลูกจ้างชั่วคราว ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นซึ่งปฏิบัติหน้าที่เก็บขนมูลฝอยทั่วไปหรือไม่

ความเห็น

กฎหมายที่กำหนดสิทธิของลูกจ้างมีหลายฉบับ อาทิ พระราช บัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ พระราชบัญญัตินี้กำหนดไม่ให้อำนาจ ใช้แก่ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น ดังนั้น ลูกจ้างของราชการส่วนท้องถิ่นจึงไม่ได้รับการคุ้มครองตาม กฎหมายว่าด้วยแรงงาน

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัตินี้ กำหนดไม่ใช้บังคับแก่ข้าราชการและลูกจ้างประจำของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่นเท่านั้น ดังนั้น กรณีพนักงาน จ้างเหมาบริการและลูกจ้างชั่วคราวของราชการส่วนท้องถิ่นจึงสามารถใช้ สิทธิประกันสังคมได้ตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม แต่กฎหมาย ว่าด้วยการประกันสังคมก็ไม่ได้มีบทบัญญัติที่ให้สิทธิในการตรวจสอบสุขภาพไว้ โดยตรง เว้นแต่ เป็นการตรวจสอบสุขภาพที่เป็นไปตามคำสั่งของแพทย์

อย่างไรก็ดี สำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
ให้ข้อเสนอแนะว่า ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดทำโครงการสนับสนุนการ
ดำเนินงานของหน่วยงานภายใต้อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด
เสนอต่อสภาท้องถิ่นเพื่อพิจารณาเห็นชอบได้ โดยปฏิบัติให้ถูกต้องตาม
ขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนด

หมวด ๕ เหตุรำคาญ

การนั่งข้าวถ้วยเพื่อส่งจำหน่ายไปยังร้านค้าต่าง ๆ ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

๑. กลไกการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการนั่งข้าวถ้วย และการจัดการปัญหา (การส่งเสียงดังของคนงาน เสียงดังจากการล้างภาชนะ ไอความร้อนจากแก๊ส และมีกลิ่นแก๊สรั่วในบางครั้ง รวมทั้งกลิ่นเหม็นจากการที่ผู้ประกอบกิจการเทเศษข้าวลงในทางระบายน้ำ)

๒. กรณีที่ผู้ประกอบกิจการได้รับคำสั่งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้หยุดและปรับปรุงแก้ไขสถานประกอบกิจการ ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่ผู้ประกอบกิจการตัดสินใจย้ายสถานประกอบกิจการไปอยู่อาคารฝั่งตรงข้ามสามารถทำได้หรือไม่

ความเห็น

การนั่งข้าวเพื่อส่งจำหน่ายไปยังร้านค้าต่าง ๆ เข้าข่ายเป็นการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเภทที่ ๓(๔) การผลิต สะสม หรือแบ่งบรรจุ อาหารจากพืชหรือสัตว์โดยการตาก บด นึ่ง ต้ม ตุ่น เคี้ยว กวน ฉาบ ทอด อบ รมควัน ปิ้ง ย่าง เผา หรือวิธีอื่นใด การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในลักษณะที่เป็นการค้า จึงต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนเริ่มประกอบกิจการ

มาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ (สามารถดาวน์โหลดข้อมูลมาตรฐานการปฏิบัติงานสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับกระบวนการออกใบอนุญาต ได้ที่ <http://laws.anamai.moph.go.th>)

แม้ว่าจะได้รับใบอนุญาตแล้วก็ตาม หากเจ้าพนักงานท้องถิ่นพบว่าการประกอบกิจการดังกล่าวก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญ เจ้าพนักงานท้องถิ่นก็มีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้ประกอบกิจการปรับปรุงแก้ไขหรือสั่งให้หยุดดำเนินกิจการชั่วคราวได้ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งหากผู้ประกอบกิจการฝ่าฝืนคำสั่ง จะต้องระวางโทษตามมาตรา ๘๐

สำหรับกรณีหากพบว่าการประกอบกิจการดังกล่าวไม่ได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหนังสือแจ้งให้ผู้ยื่นหยุดดำเนินกิจการทันทีและให้มายื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการให้ถูกต้องตามกฎหมาย พร้อมทั้งดำเนินคดีฐานประกอบกิจการโดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๓๓ เพราะเป็นความผิดสำเร็จแล้ว

กรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำสั่งให้ผู้ประกอบกิจการหยุดประกอบกิจการและแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง แต่ผู้ประกอบกิจการย้ายสถานประกอบกิจการไปยังสถานที่แห่งใหม่แสดงว่าผู้ประกอบกิจการไม่ประสงค์จะประกอบกิจการ ณ ที่แห่งนั้นอีกต่อไป และคำสั่งที่ได้ออกไว้เดิมนั้นย่อมไม่ผูกพันไปถึงสถานที่แห่งใหม่ แต่หากสถานที่แห่งใหม่ก็ก่อให้เกิดเหตุรำคาญอีก เจ้าพนักงานท้องถิ่นก็สามารถใช้อำนาจออกคำสั่งต่อผู้ประกอบกิจการได้เช่นเดิม

การเลี้ยงแมวไม่ถูกสุขลักษณะอาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญแก่เพื่อนบ้านได้

นาย เอ ร้องเรียนว่าผู้พักอาศัยในบ้านใกล้เคียงมีการเลี้ยงแมวประมาณ ๒ - ๓ ตัว ทำให้ตนเองได้รับความเดือดร้อนรำคาญเนื่องจากกลิ่นเหม็นจากการขับถ่ายของแมว จะมีแนวทางในการจัดการอย่างไร

ความเห็น

การเลี้ยงสัตว์ย่อมเป็นหน้าที่ของเจ้าของหรือผู้ครอบครองสัตว์เหล่านั้น ในการจัดให้มีสถานที่เลี้ยงสัตว์ที่มั่นคงแข็งแรงตามความเหมาะสมกับชนิดของสัตว์ มีแสงสว่างและการระบายอากาศที่เพียงพอ มีการกำจัดสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะและรักษาสถานที่เลี้ยงสัตว์ให้สะอาดอยู่เสมอ ไม่ปล่อยให้เป็นที่หมักหมมจนเกิดกลิ่นเหม็นรบกวนผู้ที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงและต้องควบคุมดูแลสัตว์ของตนไม่ให้อันตรายหรือเหตุรำคาญแก่บุคคลอื่น เพราะถ้าหากเจ้าของหรือผู้ครอบครองสัตว์ไม่มีการควบคุมดูแลด้านสุขลักษณะในการเลี้ยง ก็อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของผู้เลี้ยงหรือผู้ที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียง ซึ่งการเลี้ยงแมวก็เช่นเดียวกัน ถ้าหากไม่มีการควบคุมดูแลด้านสุขลักษณะในการเลี้ยงก็อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพในด้านต่าง ๆ ได้แก่ โรคระบบทางเดินหายใจ เช่น โรคหอบหืด โรคภูมิแพ้ โรคระบบผิวหนัง โรคพิษสุนัขบ้า เป็นต้น

การดำเนินการของเจ้าพนักงานสามารถพิจารณาได้เป็น ๒ กรณี ดังนี้

กรณีที่ ๑ หากเจ้าพนักงานตรวจสอบพบว่าผู้ถูกร้องเรียนมีการเลี้ยงแมวอันเป็นการฝ่าฝืนต่อข้อบัญญัติท้องถิ่น เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ผู้ถูกร้องเรียนย่อมมีความผิดโดยมีโทษตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท

กรณีที่ ๒ หากเจ้าพนักงานตรวจสอบพบว่าผู้ถูกร้องเรียนมีการเลี้ยงแมว โดยปล่อยปละให้มีสิ่งขับถ่ายของแมวส่งกลิ่นเหม็นจนเป็นเหตุเดือดร้อน รำคาญต่อผู้ที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออก คำสั่งเป็นหนังสือต่อผู้ถูกร้องเรียนนั้นให้ระงับและป้องกันเหตุรำคาญที่เกิดขึ้น ในเวลาอันสมควรได้ตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ถ้าหากผู้ถูกร้องเรียนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน ท้องถิ่นโดยจะมีความผิดโดยมีโทษตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ จำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินสอง หมื่นห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

น้ำซึมผ่านกำแพงหากไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ ไม่เข้าข่ายเหตุรำคาญ

กรณีน้ำจากบ่อน้ำตกและบ่อเลี้ยงปลาสวยงามของเพื่อนบ้านไหลซึม ผ่านกำแพงไปยังบ้านใกล้เคียง เข้าข่ายเป็นเหตุรำคาญตามพระราช บัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่

ความเห็น

การกระทำใด ๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่น ละออง เหม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใด จนเป็น เหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ถือเป็นเหตุรำคาญตามพระ ราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

กรณีน้ำไหลซึมผ่านกำแพงบ้านของผู้ร้องเรียน หากไม่ปรากฏว่า เป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพอย่างไร เห็นว่าไม่เข้าข่าย เป็นเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

การเพาะพันธุ์ การเลี้ยงดู การค้าสัตว์ป่า และเปิดสวนสัตว์สาธารณะ เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

การประกอบกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่า การครอบครองหรือเลี้ยงดูสัตว์ป่า การค้าสัตว์ป่า การนำเข้าส่งออกสัตว์ป่า การเคลื่อนย้ายสัตว์ป่า การกระทำโดยทางราชการ และการจัดตั้งและดำเนินกิจการสวนสัตว์สาธารณะ ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นกิจการที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่

ความเห็น

๑. การเพาะพันธุ์สัตว์ป่าคุ้มครองหรือสัตว์ป่าสงวน (มาตรา ๑๘) และการครอบครองหรือเลี้ยงดูสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือสัตว์ป่าสงวน (มาตรา ๑๙) ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ เข้าข่ายเป็นการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ลำดับที่ ๑(๑) การเพาะพันธุ์ เลี้ยง และการอนุบาลสัตว์ทุกชนิด

๒. กิจการนำเข้าหรือส่งออกสัตว์ป่า หรือการนำเข้าซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง (มาตรา ๒๓) การค้าสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง (มาตรา ๒๐) การนำสัตว์ป่าคุ้มครองเคลื่อนที่เพื่อการค้า (มาตรา ๒๕) ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ในการประกอบกิจการดังกล่าวมีการเลี้ยงดูหรือการอนุบาลสัตว์ป่าในสถานที่ที่จัดไว้เพื่อการนั้นให้ถือว่าเป็นการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ลำดับที่ ๑(๑)

๓. การดำเนินกิจการสวนสัตว์สาธารณะ (มาตรา ๒๙) ตามพระราชบัญญัติสวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ เข้าข่ายเป็นการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ลำดับที่ ๑(๒) การประกอบกิจการเลี้ยง รวบรวมสัตว์ หรือธุรกิจอื่นใดอันมีลักษณะทำนองเดียวกัน เพื่อให้ประชาชนเข้าชมหรือเพื่อประโยชน์ของกิจการนั้น ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีการเรียกเก็บค่าดูหรือค่าบริการในทางตรง หรือทางอ้อม หรือไม่ก็ตาม

๔. การครอบครองซากของสัตว์ป่า หรือซากของสัตว์ป่าคุ้มครองบางชนิด (มาตรา ๑๙) การนำเข้าหรือส่งออกซากของสัตว์ป่าหรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่า หรือการนำผ่านซากของสัตว์ป่าสวนซากของสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่า (มาตรา ๒๓) การค้าซากของสัตว์ป่าสวน ซากของสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่า (มาตรา ๒๐) การนำซากของสัตว์ป่าคุ้มครองเคลื่อนที่เพื่อการค้า (มาตรา ๒๕) ตามพระราชบัญญัติสวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ลำดับที่ ๒(๒) การหมัก ฟอก ตาก หรือสะสมหนังสัตว์ ขนสัตว์ หรือลำดับที่ ๒(๓) การสะสมเขา กระดุก หรือชิ้นส่วนสัตว์ที่ยังไม่ได้แปรรูป แล้วแต่กรณี

๕. หากราชการส่วนท้องถิ่นยังไม่มีข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมในพื้นที่ แต่มีเหตุอันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยใกล้เคียงหรือ ผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้นจนเป็นเหตุรำคาญตามมาตรา ๒๕ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเพื่อระงับหรือป้องกันเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นได้โดยใช้อำนาจตามมาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๒๘ แล้วแต่กรณี

ควีนจากการสูบบารากู บารากูไฟฟ้า และบุหรี่ไฟฟ้า เป็นเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

ควีนจากบารากู บารากูไฟฟ้า และบุหรี่ไฟฟ้า ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ ตามมาตรา ๒๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่ และเจ้าหน้าที่ตำรวจถือเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่มีอำนาจในการ ดำเนินการตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่

ความเห็น

๑. ตัวยาบารากูหรือน้ำยาสำหรับเติมบารากู บารากูไฟฟ้า และบุหรี่ ไฟฟ้า ไม่มีส่วนผสมของยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ จึงไม่เข้าข่ายเป็น ยาสูบหรือผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือบุหรี่ ตามความหมายแห่งพระราชบัญญัติ ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๐๙ พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่อย่างไรก็ตาม จากการตรวจวิเคราะห์ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พบว่า บารากู บารากูไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้า ประกอบไปด้วยสารโลหะหนัก (สารปรอท สารหนู แคดเมียม โครเมียม ตะกั่ว ฯลฯ) สารไฮโดรคาร์บอน สารโพรไพลีนไกลคอล สารนิโคติน และทาร์ เป็นต้น ซึ่งสำนักควบคุม การบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค ระบุว่า การสูบบารากู บารากูไฟฟ้าหรือ บุหรี่ไฟฟ้า จะก่อให้เกิดกลิ่น ควีนและละอองน้ำที่เป็นเหตุให้เสื่อมหรือ อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพเช่นเดียวกับการสูบบุหรี่ ซึ่งสารต่าง ๆ เหล่านี้ หากเข้าสู่ร่างกายของมนุษย์ในระยะยาวอาจก่อให้เกิดอาการหลอดลมตีบ แคบมากกว่าคนทั่วไป รวมทั้งยังมีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคหอบหืดและ โรคมะเร็งได้ ทั้งนี้ หากผู้ที่อยู่ในบริเวณโดยรอบสูดดมควีนและละอองน้ำ ดังกล่าวเข้าสู่ร่างกายย่อมมีความเสี่ยงต่อการเกิดอันตรายต่อสุขภาพ เช่นเดียวกับผู้สูบโดยตรงด้วย

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๕(๔) ได้กำหนดว่า การกระทำใด ๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่น ละออง เขม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพให้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ ซึ่งหมายถึงกิจกรรมทุกชนิดที่เป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำของบุคคล กลุ่มบุคคล หน่วยงาน สถานประกอบการหรือโรงงานก็ตาม ดังนั้น จึงเห็นว่า กลิ่น คิวิน และ ละอองน้ำที่เกิดจากการสูบบุหรี่ บารากูไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้า เข้าข่าย เป็นเหตุรำคาญตามมาตรา ๒๕(๔) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

๒. ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดคํานิยามของคำว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นไว้ดังนี้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า

(๑) นายกองคํารับราชการส่วนจังหวัดสำหรับในเขตองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด

(๒) นายกเทศมนตรีสำหรับในเขตเทศบาล

(๓) นายกองคํารับราชการส่วนตำบลสำหรับในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบล

(๔) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร

(๕) นายกเมืองพัทยาสำหรับในเขตเมืองพัทยา

(๖) ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น สำหรับในเขตองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

ดังนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงไม่ใช่เจ้าพนักงานท้องถิ่นที่จะมีอำนาจ ในการสั่งให้ระงับหรือป้องกันเหตุรำคาญตามพระราชบัญญัติการ สาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

หมวด ๗ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

กิจการแยกชิ้นส่วนไก่ไม่เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

การประกอบกิจการแยกชิ้นส่วนไก่เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทที่ ๒(๑) ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือไม่ และกลไกการอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนหรือไม่

ความเห็น

กิจการที่เกี่ยวกับการฆ่า หรือชำแหละสัตว์ ยกเว้นในสถานที่จำหน่ายอาหาร เร่ขาย หรือขายในตลาด เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทที่ ๒(๑) ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่ง “การฆ่า” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ หมายความว่า การทำให้ตาย ทำให้หมดไป ทำให้สิ้นไป ส่วนคำว่า “ชำแหละ” หมายความว่า เลาะเนื้อออกจากกระดูก แลแล้วแบะออก เหมือนเป็นชิ้น ๆ เชือด ตัดแยกออกเป็นชิ้น ๆ เช่น ชำแหละเนื้อสุกร ชำแหละศพ ดังนั้น การประกอบกิจการแยกชิ้นส่วนไก่จึงเป็นการชำแหละไก่สัตว์ ซึ่งเข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทที่ ๒(๑) ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ วรรคสอง บัญญัติว่า “เพื่อประโยชน์ในการป้องกันเหตุรำคาญหรือผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน ชุมชน หรือสิ่งแวดล้อม ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดประเภทหรือขนาดของกิจการ หลักเกณฑ์ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ขออนุญาตจะต้องดำเนินการก่อนการพิจารณาออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง” รวมทั้งกฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๕ วรรคสอง กำหนดว่า “สถานประกอบกิจการที่ตั้งอยู่ในท้องที่ที่กฎหมายว่าด้วยการผังเมืองหรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลใช้บังคับ สถานประกอบกิจการที่เป็นโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานหรือสถานประกอบกิจการที่มีการประกอบกิจการเกี่ยวกับวัตถุอันตราย ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย แล้วแต่กรณี” ดังนั้น หากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดประเภทหรือขนาดของกิจการใดต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีกฎหมายอื่นกำหนดให้กิจการใดที่เป็นกิจการควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน การจะออกใบอนุญาตกิจการเหล่านั้นก็ต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้องด้วยเพื่อประกอบในการพิจารณาอนุญาต

การสะสมรังนกถ้าหรือรังนกเกาะไม่เข้าข่ายกิจการ ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพแต่การสะสมรังนกบ้าน อาจเป็นขั้นตอนของกิจการเลี้ยงสัตว์

การสะสมรังนกนางแอ่นเข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือไม่

ความเห็น

“รังนก” คือรังนกแอ่นกินรังซึ่งถูกสร้างจากน้ำลายของพ่อแม่นก ก่อนการผสมพันธุ์โดยการคายน้ำลายออกมาจากตัวนกและน้ำลายของนก ได้ทำปฏิกิริยากับขนนกหรือสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ จึงเกิดเป็นรังนก และใช้เป็นที่ยาวไข่ อีกทั้งยังใช้เป็นที่อยู่ของลูกนกก่อนที่จะเริ่มหัดบินได้ แหล่งของรังนกมี ๒ ประเภท ได้แก่ รังนกบ้าน และรังนกถ้าหรือรังนกเกาะ

การพิจารณาว่ากิจการใดเข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือไม่ เห็นว่า กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งเกี่ยวกับสัตว์มี ๒ กลุ่ม คือ กิจการที่เกี่ยวกับสัตว์เลี้ยง และกิจการที่เกี่ยวกับสัตว์และผลิตภัณฑ์ จึงพิจารณาได้ ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑) การสะสมรังนกถ้าหรือรังนกเกาะเป็นรังนกตามธรรมชาติที่อาศัยอยู่ในถ้ำตามเกาะในทะเลพิจารณาว่ารังนกไม่ใช่อวัยวะส่วนหนึ่งส่วนใดของนกจึงไม่เข้าข่ายกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

๒) การสะสมรังนกบ้านเป็นรังนกที่ได้จากการเลี้ยงนกแอ่นกินรัง โดยการสร้างบ้านหรือคอนโดนมินิยมให้นกอาศัยอยู่จึงอาจเข้าข่ายกิจการที่ ๑(๑) การเพาะพันธุ์ เลี้ยง และการอนุบาลสัตว์ทุกชนิด ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘

โรงงานผลิตอาหารสัตว์เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

๑. โรงงานผลิตอาหารสัตว์เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือไม่
๒. ต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาตหรือไม่

ความเห็น

๑. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดให้การประกอบกิจการประเภทที่ ๒(๖) การผลิต โม่ ปั่น บด ผสม บรรจุ สะสม หรือกระทำการอื่นใดต่อสัตว์หรือพืช หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของสัตว์หรือพืชเพื่อเป็นอาหารสัตว์หรือส่วนประกอบของอาหารสัตว์ เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งหมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตอาหารสัตว์ด้วยวิธีการใด ๆ ที่ทำจากสัตว์หรือพืช หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของสัตว์หรือพืชเพื่อเป็นอาหารสัตว์หรือเป็นส่วนประกอบของอาหารสัตว์ จึงเข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

๒. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ วรรคสอง บัญญัติว่า “เพื่อประโยชน์ในการป้องกันเหตุรำคาญหรือผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน ชุมชน หรือสิ่งแวดล้อม ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดประเภทหรือขนาดของกิจการหลักเกณฑ์ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ขออนุญาตจะต้องดำเนินการก่อนการพิจารณาออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง” รวมทั้งกฎกระทรวง

ควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๕
วรรคสอง กำหนดว่า “สถานประกอบกิจการที่ตั้งอยู่ในท้องที่ที่กฎหมาย
ว่าด้วยการผังเมืองหรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลใช้บังคับ
สถานประกอบกิจการที่เป็นโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานหรือสถาน
ประกอบกิจการที่มีการประกอบกิจการเกี่ยวกับวัตถุอันตราย ต้องปฏิบัติ
ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย แล้วแต่
กรณี” ดังนั้น หากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้มีการประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้กิจการผลิตอาหารสัตว์ต้องรับฟังความคิดเห็น
ของประชาชนที่เกี่ยวข้อง หรือมีกฎหมายอื่นกำหนดให้กิจการผลิตอาหาร
สัตว์ต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน การจะออกใบอนุญาต
กิจการผลิตอาหารสัตว์ก็ต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
ที่เกี่ยวข้องด้วยเพื่อประกอบในการพิจารณาอนุญาต

การผลิต แปรรูป สะสม หรือล้างครั้ง แตกต่างกับ การผลิตแชลแล็คหรือสารเคลือบเงา

กิจการข้อ ๒(๗) การผลิต แปรรูป สะสม หรือล้างครั้ง และ กิจการ
ข้อ ๑๒(๑๕) การผลิตแชลแล็ค หรือสารเคลือบเงา แตกต่างกันอย่างไ

ความเห็น

กิจการที่ ๒(๗) “การผลิต แปรรูป สะสมหรือล้างครั้ง”
เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการแปรรูปครั้งซึ่งเป็นผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์
ที่เกิดจากวัตถุดิบจากธรรมชาติ

กิจการที่ ๑๒(๑๕) “การผลิตแชลแล็ค หรือสารเคลือบเงา”
เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากกระบวนการสังเคราะห์ขึ้นทางเคมี

เจตนารมณ์ในการจัดแบ่งกลุ่มกิจการ เป็นการแบ่งกลุ่มตามประเภทกิจการที่มีลักษณะการดำเนินการคล้ายคลึงกัน ทั้งด้านวัตถุประสงค์ ขั้นตอนหรือกระบวนการผลิต ของเสียหรือมลพิษที่เกิดจากกระบวนการผลิต ความเสี่ยงหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และหลักการควบคุมป้องกันปัจจัยเสี่ยงนั้น ๆ โดยกิจการที่ ๒(๗) “การผลิต แปรรูป สะสมหรือล้างครั่ง” เป็นกิจการในกลุ่มที่เกี่ยวกับสัตว์และผลิตภัณฑ์ และกิจการที่ ๑๒(๑๕) “การผลิตแชลแล็ค หรือสารเคลือบเงา” เป็นกิจการในกลุ่มที่เกี่ยวกับปิโตรเลียม ปิโตรเคมี ถ่านหิน ถ่านโค้ก และสารเคมีต่าง ๆ ซึ่งจะเห็นได้ว่ากิจการทั้งสองกลุ่มนี้มีวัตถุประสงค์ ขั้นตอนหรือกระบวนการผลิต ของเสียหรือมลพิษที่เกิดจากกระบวนการผลิต ความเสี่ยงหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และหลักการควบคุมป้องกันปัจจัยเสี่ยงที่แตกต่างกัน

การขายน้ำมันพืชที่ได้จากการทดลองเข้าข่ายเป็นกิจการ ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

โรงงานแห่งหนึ่งมีการทดลองใช้เครื่องจักรในการผลิตน้ำมันจากพืช (น้ำมันถั่วเหลือง) และนำน้ำมันพืชที่ได้จากการทดลองเครื่องจักรไปจำหน่ายโดยไม่ได้รับใบอนุญาต เข้าข่ายเป็นการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขหรือไม่

ความเห็น

โรงงานดังกล่าวมีการทดลองเครื่องจักรสกัดถั่วเหลืองเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์น้ำมันถั่วเหลืองสำหรับปรุงประกอบอาหาร แต่ได้มีการแบ่งบรรจุเพื่อส่งจำหน่ายจึงเป็นการดำเนินการที่มีลักษณะที่เป็นการค้า จึงเข้าข่ายเป็นการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเภทที่ ๕ (๑) การผลิต สะสม หรือแบ่งบรรจุน้ำมันจากพืช

กิจการรถเกี่ยวข้าว นวดข้าวด้วยเครื่องจักร ต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

การประกอบกิจการข้อ “๕(๔) การสีข้าว นวดข้าวด้วยเครื่องจักร หรือแบ่งบรรจุข้าวด้วยวิธีใด ๆ ก็ตาม” หมายความว่ารวมถึง การประกอบกิจการรถสีข้าวที่มีลักษณะเคลื่อนที่ด้วยหรือไม่ การควบคุมจะใช้หลักการเดียวกับการประกอบกิจการรถสูบสิ่งปฏิกูลที่ต้องขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในทุกพื้นที่ที่เข้าไปดำเนินกิจการใช้หรือไม่ และมีแนวทางการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตอย่างไร

ความเห็น

กิจการรถเกี่ยวข้าว นวดข้าวด้วยเครื่องจักร เป็นการให้บริการสีข้าว นวดข้าวด้วยเครื่องจักรนอกสถานที่เป็นกิจกรรมการให้บริการที่มีความเสี่ยงและอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน ผู้รับบริการ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจึงได้กำหนดให้เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘

ผู้ได้รับจ้างให้บริการรถเกี่ยวข้าวหรือนวดข้าวจึงต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น เว้นแต่ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นจะไม่มีข้อบัญญัติท้องถิ่นควบคุมการประกอบกิจการดังกล่าว

ตามมาตรา ๓๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดว่า “ใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้ใช้ได้สำหรับกิจการประเภทเดียวและสำหรับสถานที่แห่งเดียว” ดังนั้น ผู้ประกอบกิจการที่นำรถเกี่ยวนวดข้าวไปให้บริการ ณ ที่ใด ผู้ประกอบกิจการต้องขอรับใบอนุญาตกับราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ทุกแห่งที่ไปให้บริการ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพได้ โดยราชการส่วนท้องถิ่นนั้นจะต้องออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้การประกอบกิจการสีข้าว นวดข้าวด้วยเครื่องจักร เป็นกิจการที่ต้องถูกควบคุมในท้องถิ่น และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไว้ด้วยซึ่งต้องไม่เกินกว่าอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง คือไม่เกินฉบับละ ๑๕,๐๐๐ บาท

การประกอบกิจการผลิตและสะสมปุ๋ยต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย

การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเภทที่ ๕(๗) การผลิต สะสม หรือแบ่งบรรจุปุ๋ยหรือวัสดุที่นำไปผลิตปุ๋ย ในขอบเขตของกิจการมีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องหรือไม่

ความเห็น

การควบคุมการประกอบกิจการผลิตและการสะสมป่วยตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มีเจตนารมณ์ในการควบคุมสภาพและสุขลักษณะของสถานที่ประกอบกิจการ และสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงประชาชน ส่วนตามพระราชบัญญัติป่วย พ.ศ. ๒๕๑๘ มีเจตนารมณ์ในการควบคุมคุณภาพและผลิตภัณฑ์ป่วย ดังนั้น การควบคุมการประกอบกิจการการผลิตและการสะสมป่วยตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงไม่เป็นการซ้ำซ้อนกับพระราชบัญญัติป่วย พ.ศ. ๒๕๑๘ แต่เป็นกฎหมายที่เสริมกันเพื่อให้ประชาชนได้รับการคุ้มครองที่มากขึ้น

การรับจ้างชุดดินโดยใช้รถแบ็คโฮและมีการซ่อมหัวรถด้วย ขอใบอนุญาตแค่ใบเดียว

การรับจ้างชุดดินโดยใช้รถแบ็คโฮและรถบรรทุกสิบล้อ และมีการซ่อมหัวรถแบ็คโฮ มีการพ่นสีเล็กน้อย โดยเป็นการซ่อมของตนไม่ได้รับจ้างซ่อมให้ผู้อื่นด้วย เข้าข่ายเป็นการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ในลักษณะที่เป็นการค้าตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขหรือไม่ และหากการซ่อมรถนั้นซ่อมในพื้นที่โล่งไม่มีอาคารโรงซ่อมจะสามารถพิจารณาออกใบอนุญาตได้หรือไม่

ความเห็น

ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีเจตนารมณ์ในการควบคุมการให้บริการหรือการจำหน่ายยานยนต์ เครื่องจักรหรือเครื่องกล และในการประกอบกิจการนั้น

ต้องมีการซ่อมหรือปรับปรุงยานยนต์ เครื่องจักรหรือเครื่องกลดังกล่าวด้วย ซึ่งการซ่อมหรือปรับปรุงนั้นต้องเป็นการซ่อมเพื่อบำรุงรักษายานยนต์ เครื่องจักรหรือเครื่องกลที่ใช้สำหรับกิจการนั้นเองโดยไม่มี การรับจ้างซ่อมหรือปรับปรุงยานยนต์ เครื่องจักรหรือเครื่องกลให้แก่บุคคลภายนอกแต่อย่างใด ดังนั้น การรับจ้างซุดดินโดยใช้รถแบ็คโฮและรถบรรทุกสิบล้อ และมีการซ่อมหัวรถแบ็คโฮ มีการพ่นสีเล็กน้อย โดยเป็นการซ่อมของตน ไม่ได้รับจ้างซ่อมให้ผู้อื่นด้วยจึงเข้าข่ายเป็นการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับยานยนต์ เครื่องจักรหรือเครื่องกล ซึ่งมีไว้บริการหรือจำหน่าย และในการประกอบธุรกิจนั้นมีการซ่อมหรือปรับปรุงยานยนต์ เครื่องจักรหรือเครื่องกลดังกล่าวด้วย

สำหรับการซ่อมรถนั้นปกติมักจะมีปัญหาเหตุรำคาญเรื่องเสียงดัง กลิ่น และอื่น ๆ จึงควรซ่อมในอาคารโรงซ่อม แต่ถ้าไม่มีอาคารโรงซ่อมในการพิจารณาอนุญาตเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องดูสภาพพื้นที่นั้นว่าจะก่อให้เกิดเหตุรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือไม่ด้วย

กิจการโรงแรมกับกิจการหอพักมีความแตกต่างกัน

๑. หลักเกณฑ์การพิจารณากิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทที่ ๙ (๕) การประกอบกิจการโรงแรม สถานที่พักที่มีใช้โรงแรมที่จัดไว้เพื่อให้บริการพักรับประทานอาหารกลางวันหรือบุคคลอื่นใด โดยมีค่าตอบแทน หรือกิจการอื่นในทำนองเดียวกัน และประเภทที่ ๙(๖) การประกอบกิจการหอพัก อาคารชุดให้เช่า ห้องเช่า ห้องแบ่งเช่าหรือกิจการอื่นในทำนองเดียวกัน

๒. การประกอบกิจการประเภทห้องพัก อาคารชุดให้เช่า ห้องเช่า ห้องแบ่งเช่า หรือกิจการอื่นในทำนองเดียวกัน ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารหรือไม่ อย่างไร

ความเห็น

การประกอบกิจการโรงแรม และกิจการหอพักนั้น มีความแตกต่างกัน โดยการประกอบกิจการโรงแรมเป็นกิจการประเภทที่ ๙(๕) การประกอบกิจการโรงแรม สถานที่พักที่มีใช้โรงแรมที่จัดไว้เพื่อให้บริการพักชั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทน หรือกิจการอื่นในทำนองเดียวกัน หมายถึง สถานที่ที่ให้บริการที่พักรั่วชั่วคราว ตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม รวมถึงสถานที่ที่จัดไว้สำหรับให้เช่าหรือให้บริการห้องพักรั่วชั่วคราวโดยคิดค่าบริการเช่นเดียวกับโรงแรม เช่น รีสอร์ท บังกะโล เป็นต้น ส่วนกิจการหอพัก เป็นกิจการประเภทที่ ๙(๖) การประกอบกิจการหอพัก อาคารชุดให้เช่า ห้องเช่า ห้องแบ่งเช่าหรือกิจการอื่นในทำนองเดียวกัน หมายถึง สถานที่ที่ให้บริการให้เช่าที่พักอาศัยโดยคิดค่าบริการเป็นรายเดือนขึ้นไปเท่านั้น ในลักษณะหอพัก หรืออาคารชุด หรือห้องเช่า หรือห้องแบ่งเช่า หรือลักษณะอื่น ๆ เช่น เกสต์เฮ้าส์ อพาร์ทเมนท์ เป็นต้น ซึ่งไม่เข้าข่ายกิจการตามข้อ ๙ (๕)

ตามกฎหมายกระทรวงควบคุมสถานประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๗ ที่กำหนดไว้ว่า สถานประกอบการที่มีอาคารต้องเป็นอาคารที่มีความมั่นคง แข็งแรง เหมาะสมที่จะประกอบกิจการที่ขออนุญาตได้ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ผู้ประกอบกิจการหอพักต้องขออนุญาตและปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย

สำหรับการพิจารณาอนุญาตตามกฎหมายการสาธารณสุข จึงต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายเฉพาะที่ควบคุมเรื่องนั้น ๆ ตามลำดับในการนำมาบังคับใช้ด้วย โดยเฉพาะกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ซึ่งผู้ประกอบการกิจการต้องขออนุญาตก่อสร้างอาคาร โดยการขออนุญาตจะต้องระบุชนิดจำนวน และวัตถุประสงค์ในการใช้งานอาคารไว้ด้วย หรือหากอนาคตมีการดัดแปลงอาคาร ผู้ประกอบการต้องยื่นคำขอใบรับรองการก่อสร้าง ดัดแปลงหรือเคลื่อนย้ายอาคารด้วย

**การให้เช่าบ้านหลังเดียวทั้งหลัง โดยผู้อยู่อาศัยเป็นครอบครัวเดียวกัน
ไม่เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทที่ ๙(๖)
การประกอบกิจการหอพัก อาคารชุดให้เช่า ห้องเช่า
หรือห้องแบ่งเช่าหรือกิจการอื่นในทำนองเดียวกัน**

การให้เช่าบ้านหลังเดียวทั้งหลัง โดยให้เช่ากับผู้อยู่อาศัยที่เป็นครอบครัวเดียวกัน เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเภทที่ ๙(๖) การประกอบกิจการหอพัก อาคารชุดให้เช่า ห้องเช่า หรือห้องแบ่งเช่าหรือกิจการอื่นในทำนองเดียวกัน หรือไม่

ความเห็น

ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๓๕ ประเภทที่ ๙(๖) การประกอบกิจการประเภทหอพัก อาคารชุดให้เช่า ห้องเช่า ห้องแบ่งเช่า หรือกิจการอื่นในทำนองเดียวกัน มีเจตนารมณ์ในการควบคุมกิจการที่มีลักษณะของการอยู่อาศัยร่วมกันจำนวนมากซึ่งผู้ประกอบการต้องมีการจัดการสถานที่ที่ดี มีสุขลักษณะที่ดี

เช่น มีการระบายอากาศที่ดี มีแสงสว่างที่เพียงพอ มีการจัดการสาธารณสุขโรคที่ดีไม่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง เป็นต้น ซึ่งเจตนาธรรมดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทางการพิจารณาตามคำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขแดงที่ ๔๑๖/๒๕๔๗ ซึ่งวางหลักไว้ว่าการประกอบกิจการหอพัก อาคารชุดให้เช่า ห้องเช่า หรือห้องแบ่งเช่า หรือกิจการอื่นในทำนองเดียวกัน จะพิจารณาจากลักษณะของอาคารและลักษณะของการให้บริการ กล่าวคือกิจการดังกล่าวต้องมีลักษณะเป็นอาคารหลังเดียวกัน มีการแบ่งอาคารออกเป็นส่วน ๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการเช่า โดยมีผู้เช่ามากกว่าหนึ่งราย และการเข้าอยู่อาศัยของบุคคลนั้นต้องมีการแยกกันอยู่อย่างเป็นสัดส่วน

ดังนั้น กรณีการให้เช่าบ้านหลังเดียวทั้งหลัง และผู้อยู่อาศัยเป็นครอบครัวเดียวกัน จึงไม่เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเภที่ ๙(๖)

ห้องซัอมดนตรีเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

การให้บริการห้องซัอมดนตรี เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือไม่

ความเห็น

การให้บริการห้องซัอมดนตรี มีลักษณะกิจกรรมและการให้บริการที่มีการจัดให้มีเครื่องดนตรีไว้ในห้องหรืออาคารสำหรับให้บริการลูกค้าใช้เครื่องดนตรีสำหรับซัอมดนตรี มีการร้องและเล่นดนตรี ซึ่งกิจกรรมการดำเนินการดังกล่าวนี้มีความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพ

เช่น เสียงดัง ความปลอดภัยของเครื่องดนตรี การดูแลรักษาความสะอาด ของสถานประกอบกิจการ การระบายอากาศของอาคารสถานที่ จำนวน คนต่อพื้นที่ห้องซ้อมดนตรี มาตรการการป้องกันเหตุรำคาญ เป็นต้น ทำให้ กิจการให้บริการห้องซ้อมดนตรีเป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมให้ปฏิบัติ ตามสุขลักษณะหรือเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ถูกต้อง ดังนั้นการให้บริการ ห้องซ้อมดนตรีจึงเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทที่ ๙(๘) การจัดให้มีมหรสพ การแสดงดนตรี เต็นรำ รำวง ร้องเงี้ยว ดิสโกเทก คาราโอเกะ หรือตู้เพลง หรือการแสดงอื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

**การให้บริการกระโดดน้ำจากหน้าผา เล่นแพยาง
และเครื่องเล่นในสระน้ำ ที่มีลักษณะคล้าย ๆ แกรนด์แคนยอน
เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ**

กิจการที่มีลักษณะเป็นการกระโดดน้ำจากคันดินธรรมชาติที่มีความสูงคล้ายหน้าผา (เดิมมีการขุดดินเพื่อจำหน่าย จนกลายเป็นหลุมขนาดใหญ่ กักเก็บน้ำฝนจนมีลักษณะคล้ายสระน้ำ) และมีเครื่องเล่นลักษณะเป็นถูลมขนาดใหญ่ และแพยาง ลอยในสระไว้ให้บริการ โดยแบ่งเป็นโซนสำหรับกระโดดน้ำและเครื่องเล่นออกจากกัน แต่อยู่ภายในหลุมสระน้ำเดียวกัน และมีการเก็บค่าใช้จ่ายในการใช้บริการ ถือเป็นกิจการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือไม่

ความเห็น

ลักษณะของกิจกรรมเป็นการให้บริการกระโดดน้ำ เล่นแพยาง และเล่นเครื่องเล่นในสระน้ำที่ผู้ประกอบการจัดไว้ให้ เป็นการให้บริการที่เน้นให้ความสนุกสนานหรือความบันเทิงแก่ผู้ใช้บริการเป็นหลัก จึงเข้าข่าย

เป็นการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเภทที่ ๙(๑๔) การประกอบกิจการสวนสนุก โบว์ลิง หรือตู้เกม

ห้องจำลองฝึกซ้อมกอล์ฟไม่เข้าข่ายเป็นกิจการ ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

การให้บริการห้องจำลองฝึกซ้อมกอล์ฟ เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือไม่

ความเห็น

การให้บริการห้องจำลองฝึกซ้อมกอล์ฟ ไม่เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทที่ ๙(๑๖) การประกอบกิจการสนามกอล์ฟ หรือสนามฝึกซ้อมกอล์ฟ เมื่อพิจารณาจากคำหรือข้อความตามตัวบทกฎหมาย ซึ่งไม่สามารถตีความครอบคลุมถึงได้ เนื่องจากมีขอบเขตความหมายเฉพาะเป็นการประกอบกิจการสนามกอล์ฟ หรือสนามฝึกซ้อมกอล์ฟ ที่มีสถานที่ที่เป็นสนาม ทั้งนี้ หากราชการส่วนท้องถิ่นมีผลการศึกษาระบบการหรือกิจกรรมการให้บริการดังกล่าว แล้วพบว่ามีความเสี่ยงหรือมีผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ที่มีความจำเป็นต้องควบคุมดูแล เห็นควรให้เสนอต่อคณะกรรมการสาธารณสุขเพื่อพิจารณาเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกประกาศกระทรวงสาธารณสุขฯ เพิ่มเติมต่อไป

กิจการประเภทที่ ๑๐(๗)

การประกอบกิจการซัก อบ รีดหรืออัดกลีบผ้าด้วยเครื่องจักร หมายความรวมถึง “เครื่องซักผ้าชนิดหยอดเหรียญ” ด้วย

กิจการที่เกี่ยวกับสิ่งทอ ประเภทการซัก อบ รีด หรืออัดกลีบผ้าด้วยเครื่องจักร คำว่า “เครื่องจักร” นั้น หมายถึงเครื่องจักรประเภทใด หรือครอบคลุมเครื่องจักรประเภทใดบ้าง และหมายรวมถึงเครื่องซักผ้าชนิดหยอดเหรียญด้วยหรือไม่

ความเห็น

ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเภทที่ ๑๐(๗) การประกอบกิจการซัก อบ รีด หรืออัดกลีบผ้าด้วยเครื่องจักร มีขอบเขตในการควบคุมสถานที่ที่ทำการซักผ้า อบผ้า รีดผ้า หรืออัดกลีบผ้าโดยการใช้เครื่องจักร และมีเจตนารมณ์ที่จะควบคุมความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการดังกล่าว ตั้งแต่ก่อนเริ่มให้บริการจนถึงสิ้นสุดกระบวนการให้บริการ อาทิ โครงสร้างอาคารต้องมีความมั่นคงแข็งแรง ปูพื้นด้วยวัสดุชนิดที่ไม่ลื่น การติดตั้งเครื่องซักผ้าหรือเครื่องอบผ้าซึ่งมีความสั่นสะเทือนและเสียงดัง ต้องมีการติดตั้งในบริเวณที่เหมาะสมไม่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญรบกวนผู้อยู่อาศัย บริเวณใกล้เคียง รวมถึงความปลอดภัยอื่น ๆ เช่น ระบบไฟฟ้า การจัดการน้ำเสียหรือแหล่งเพาะพันธุ์หรือแพร่กระจายของสัตว์พาหะนำโรค เป็นต้น

สำหรับขอบเขตและความหมายของคำว่า “เครื่องจักร” สำหรับกิจการซัก อบ รีด หรืออัดกลีบผ้าด้วยเครื่องจักร นั้น ได้อ้างอิงความหมายตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ หมายถึงสิ่งที่ประกอบด้วยชิ้นส่วนหลายชิ้น สำหรับใช้ก่อกำเนิดพลังงาน เปลี่ยนหรือ

แปลงสภาพพลังงาน หรือส่งพลังงาน ทั้งนี้ ด้วยกำลังน้ำ ไอน้ำ ลม ก๊าซ ไฟฟ้า หรือพลังงานอื่นใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกัน และ หมายความรวมถึงเครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้าลัด บุลเล สายพาน เพลา เกียร์ หรือ สิ่งอื่นที่ทำงานสนองกัน ดังนั้น จึงอธิบายได้ว่า การประกอบกิจการซัก อบ รีด หรืออัดก๊ลิบผ้าด้วยเครื่องจักร ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข หมายถึงการซัก อบ รีด หรืออัดก๊ลิบผ้าโดยการใช้เครื่องจักรทุกประเภท ที่มีกลไกตามความหมายดังกล่าวข้างต้น ซึ่งหมายความรวมถึงการ ให้บริการเครื่องซักผ้าชนิดหยอดเหรียญด้วย

การผลิตแอสฟัลต์ติกคอนกรีต เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

การผลิตแอสฟัลต์ติกคอนกรีตเข้าข่ายเป็นการประกอบกิจการ ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการ ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือไม่

ความเห็น

แอสฟัลต์ติกคอนกรีตเป็นวัสดุผสมที่มีวัตถุประสงคเพื่อใช้ในงาน ก่อสร้าง งานบูรณะและบำรุงทาง โดยการปูหรือเกลี่ยแต่ง และบดทับบนชั้นทาง โดยแอสฟัลต์ติกคอนกรีตทำหน้าที่ผสมานหินและทรายให้เป็นเนื้อเดียวกัน

กระบวนการผลิตแอสฟัลต์ติกคอนกรีตนั้น มีวัตถุดิบหลักที่ใช้ใน การผลิตคือหินย่อยกับแอสฟัลท์หรือยางมะตอย ซึ่งในดำเนินการดังกล่าว อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนดังนั้น การประกอบ กิจการผลิตแอสฟัลต์ติกคอนกรีต จึงเข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อ สุขภาพ ประเภทที่ ๑๑(๓) การผลิตสิ่งของ เครื่องใช้หรือผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ด้วยซีเมนต์ หรือวัตถุที่คล้ายคลึง

สะสมก๊าซธรรมชาติและน้ำมันเป็นเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า ไม่เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

กรณีโรงไฟฟ้า ก. สะสมก๊าซธรรมชาติและน้ำมัน เพื่อเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตกระแสไฟฟ้า เข้าข่ายเป็นการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขหรือไม่ และประเภทกิจการที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ต้องควบคุม ตามมาตรา ๓๒ ต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาต พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมทุกกิจการหรือไม่

ความเห็น

การประกอบกิจการประเภทใด ๆ ที่มีลักษณะทางการค้า ที่เข้าข่ายเป็นกิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นตามที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้กำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ต้องได้รับใบอนุญาตกับเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนเริ่มดำเนินการ พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่น เว้นแต่เป็นการประกอบกิจการที่ไม่ใช่ลักษณะที่เป็นการค้า จึงไม่ต้องได้รับใบอนุญาต แต่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นด้วย

สำหรับโรงไฟฟ้า ก. มีการสะสมก๊าซธรรมชาติและน้ำมันเพื่อใช้สำหรับเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตกระแสไฟฟ้า ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการผลิตกระแสไฟฟ้า โดยไม่ได้มีเจตนารมณ์ในการสะสมเพื่อการค้าแต่อย่างใด ดังนั้นจึงไม่เข้าข่ายเป็นการประกอบกิจการที่เป็นอันตราย

ต่อสุขภาพที่ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับการประกอบกิจการดังกล่าวตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นด้วย

สะสมน้ำมันเชื้อเพลิงไว้ใช้กับรถขนส่งสินค้าของตนเองไม่เข้าข่าย เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

การสะสมน้ำมันเชื้อเพลิงไว้ใช้สำหรับยานพาหนะในการขนส่งสินค้าของสถานประกอบการของตนเอง ต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือไม่

ความเห็น

การสะสมน้ำมันเชื้อเพลิงนั้น ถือว่าเข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทที่ ๑๒(๓) การผลิต สะสม กลั่น หรือขนส่งปิโตรเลียมหรือผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม แต่การสะสมน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในการประกอบกิจการหลัก โดยไม่ได้เก็บสะสมไว้เพื่อการค้า ถือเป็นการเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงที่เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกันเพื่อผลิตสินค้าหรือบริการหลักอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนั้น การเก็บสะสมน้ำมันเชื้อเพลิงในกรณีนี้จึงไม่ต้องยื่นขอรับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๓๓ แต่อย่างไรก็ตาม ผู้สะสมน้ำมันเชื้อเพลิงต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับสุขลักษณะและการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพตามข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดด้วย (คำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๘) ตามหนังสือที่ นร ๐๖๐๑/๖๔๕ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๖) ทั้งนี้ ควรสะสมน้ำมันเชื้อเพลิง

ไว้ในปริมาณที่เหมาะสมและสอดคล้องกับอัตราการผลิตหรือขนาดของ
การประกอบกิจการ โดยคำนึงถึงความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
กับประชาชนที่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงด้วย

การสะสมน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อการประกอบกิจการชุดทราย ไม่ต้องขอใบอนุญาตประกอบกิจการสะสมน้ำมันเชื้อเพลิงเพิ่ม

บริษัทแห่งหนึ่งประกอบกิจการชุดทราย โดยมีการสะสมน้ำมันเชื้อ
เพลิงเพื่อใช้สำหรับเติมเครื่องยนต์ที่ใช้ในการประกอบกิจการชุดทราย
บริษัทดังกล่าวต้องมาขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการสะสมน้ำมันเชื้อ
เพลิงเพิ่มอีก ๑ ใบหรือไม่

ความเห็น

การประกอบกิจการชุดทรายนั้น จำเป็นต้องใช้เครื่องยนต์ในการชุด ตัก
ซึ่งเป็นกระบวนการของการประกอบกิจการ บริษัทจึงมีการสะสมน้ำมัน
เชื้อเพลิงไว้ในสถานประกอบกิจการเพื่อความสะดวกในการเติมเชื้อเพลิง
สำหรับเครื่องยนต์ที่ใช้ในการประกอบกิจการ โดยไม่ได้เก็บสะสมไว้เพื่อ
จำหน่าย เป็นการสะสมน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อเป็นเชื้อเพลิงสำหรับ
การประกอบกิจการหลัก โดยไม่ได้เก็บสะสมไว้เพื่อการค้า ถือเป็น
การสะสมเชื้อเพลิงที่เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกันเพื่อผลิตสินค้าหรือบริการ
หลักอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนั้น การเก็บสะสมน้ำมันเชื้อเพลิงในกรณีนี้ จึงไม่
ต้องขอใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ ผู้ประกอบกิจการจะ
ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับสุขลักษณะและการป้องกัน
อันตรายต่อสุขภาพตามที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดด้วย แต่อย่างไร

ก็ตามการสะสมน้ำมันเชื้อเพลิงไว้สำหรับใช้ในการประกอบกิจการ ควรสะสมไว้ในปริมาณที่เหมาะสมและสอดคล้องกับอัตราการผลิตหรือ ขนาดของการประกอบกิจการดังกล่าว โดยคำนึงถึงความเสี่ยงและผลกระทบ ที่อาจเกิดขึ้นกับประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงด้วย

ผลิตใส่เครื่องกรองน้ำด้วยผงคาร์บอน เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

การประกอบกิจการผลิตใส่เครื่องกรองน้ำด้วยผงคาร์บอน โดยมี ขั้นตอนการผลิตดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ นำผงคาร์บอนที่รับซื้อจากผู้ผลิตไปแยกโลหะ ออกด้วยเครื่องจักร

ขั้นตอนที่ ๒ ผสมผงคาร์บอนกับเม็ดพลาสติกด้วยเครื่องจักร นำไปอัดเป็นแท่งกลมยาว และผ่านความร้อนเพื่อให้เม็ดพลาสติกละลาย ยึดเกาะผงคาร์บอนให้คงตัว

ขั้นตอนที่ ๓ นำแท่งคาร์บอนไปตัดตามขนาดที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ ๔ ห่อแท่งคาร์บอนด้วยแผ่นกรองและหุ้มด้วยตาข่าย พลาสติกโดยใช้แรงงานคน

ขั้นตอนที่ ๕ ปิดหัวและท้ายใส่เครื่องกรองน้ำด้วยยางโดยใช้ เครื่องจักร

การประกอบกิจการดังกล่าว เข้าข่ายเป็นการประกอบกิจการที่เป็น อันตรายต่อสุขภาพหรือไม่

ความเห็น

หากพิจารณาถึงขั้นตอนการผลิตใส่เครื่องกรองน้ำที่ต้องนำผงคาร์บอนละเอียดมาผสมกับเม็ดพลาสติกและให้ความร้อนเพื่อให้เม็ดพลาสติกละลายเป็นตัวเชื่อมผงคาร์บอนให้คงรูปและมีรูพรุนซึ่งเม็ดพลาสติกเป็นผลผลิตที่สังเคราะห์ได้จากผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมเมื่อนำมาผ่านความร้อนย่อมมีโอกาสที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานและผู้อาศัยข้างเคียงได้ หากไม่มีการจัดการที่ถูกต้องและเหมาะสม ดังนั้น การผลิตใส่เครื่องกรองน้ำด้วยผงคาร์บอนเข้าช่วยการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทที่ ๑๒(๖) การผลิตสิ่งของเครื่องใช้หรือผลิตภัณฑ์ด้วยยางยางเทียม พลาสติก เซลลูลอยด์ เบเกอร์ไลท์ หรือวัตถุที่คล้ายคลึง ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘

การเก็บซากรถยนต์เก่าเพื่อรอการส่งซ่อม

**เข้าช่วยกิจการประเภทที่ ๑๓(๕) การสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุด
ใช้แล้ว หรือเหลือใช้ แต่ไม่ต้องขอใบอนุญาตประกอบกิจการ
ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ**

การเก็บซากรถยนต์เพื่อรอการส่งซ่อม ถือเป็นการเก็บสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุดแล้ว ที่เข้าช่วยเป็นการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเภทที่ ๑๓(๕) การสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุด ใช้แล้วหรือเหลือใช้หรือไม่

ความเห็น

การเก็บซากรถยนต์เพื่อรอการส่งซ่อม ถือเป็น การเก็บสะสมวัตถุ หรือสิ่งของที่ชำรุดแล้ว ที่เข้าข่ายเป็นการประกอบกิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ ประเภทที่ ๑๓(๕) การสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุด ใช้แล้ว หรือเหลือใช้ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือ สุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ประกอบกิจการตามที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติ ดังกล่าว แต่เนื่องจากการเก็บสะสมซากรถยนต์ดังกล่าวไม่ได้กระทำ ในลักษณะที่เป็นการค้า จึงไม่ต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็น อันตรายต่อสุขภาพ หากการประกอบกิจการดังกล่าวก่อให้เกิดเหตุ เตือดร้อนรำคาญ เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ออกคำสั่งให้ผู้ประกอบ กิจการปรับปรุงแก้ไขหรือสั่งให้หยุดดำเนินกิจการชั่วคราวได้

การสะสมซากรถยนต์เก่าเพื่อรอการส่งซ่อมไปยังสถานที่ซ่อมรถยนต์ โดยไม่มีการซื้อขายหรือเช่าแหล่งชิ้นส่วนรถยนต์เพื่อจำหน่าย เข้าข่ายเป็นการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ แต่ไม่ต้องขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

การสะสมซากรถยนต์เก่าจำนวนหลายคัน ในพื้นที่ของเอกชน เป็นพื้นที่โล่ง มีรั้วโอบล้อมโดยรอบ เพื่อรอการส่งซ่อมไปยังสถานที่ซ่อมรถยนต์ โดยไม่มีการซื้อขายหรือเช่าแหล่งชิ้นส่วนรถยนต์เพื่อจำหน่ายเข้าข่าย เป็นการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือไม่ และหากการ ประกอบกิจการนั้นก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญจะถือว่าเป็นเหตุ รำคาญหรือไม่

ความเห็น

การเก็บซากรถยนต์เพื่อรอการส่งซ่อม ถือเป็น การเก็บสะสมวัตถุ หรือสิ่งของที่ชำรุดแล้ว เข้าข่ายเป็นการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อ สุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อ สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๓(๕) การสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุด ใช้แล้ว หรือเหลือใช้ ซึ่งการประกอบกิจการดังกล่าวต้องถูกควบคุมให้ปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ ที่ใช้ประกอบกิจการตามที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติดังกล่าว แต่เนื่องจาก การเก็บสะสมซากรถยนต์ตามที่ได้หารือมา มีข้อเท็จจริงที่ปรากฏได้ ว่า การประกอบกิจการดังกล่าวไม่ได้กระทำในลักษณะที่เป็นการค้า กล่าวคือ ไม่มีการซื้อขายหรือเช่าหาละชิ้นส่วนรถยนต์เพื่อจำหน่าย ดังนั้น การประกอบกิจการดังกล่าว จึงไม่ต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการ สาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ และหากการประกอบกิจการดังกล่าวก่อให้เกิด เหตุเดือดร้อนรำคาญ เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจตาม มาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ออกคำสั่ง ให้ผู้ประกอบการปรับปรุงแก้ไขหรือสั่งให้หยุดดำเนินกิจการชั่วคราวได้ หากผู้ประกอบการฝ่าฝืนคำสั่งจะต้องระวางโทษตามมาตรา ๘๐

แนวทางการพิจารณาออกใบอนุญาตการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทกิจการสะสม ขนส่งก๊าซหุงต้ม และสะสมถังก๊าซเปล่าเพื่อจำหน่าย

การประกอบกิจการสะสมและขนส่งก๊าซ และสะสมถังก๊าซเปล่าเพื่อจำหน่ายภายในบ้านพักอาศัยโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และกรมธุรกิจพลังงานให้ประกอบกิจการสถานที่เก็บรักษาก๊าซปิโตรเลียมเหลว ประเภทร้านจำหน่าย ลักษณะที่สอง ซึ่งสถานประกอบกิจการดังกล่าวได้ถูกประชาชนร้องเรียนอยู่บ่อยครั้ง เนื่องจากก่อให้เกิดเสียงดังจากการขนส่งถังก๊าซและเกรงว่าการเก็บสะสมถังก๊าซหุงต้มไว้ในบ้านพักอาศัยจำนวนมากอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและสุขภาพของผู้ที่อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียงได้ในกรณีที่มีการร้องเรียนหรือคัดค้านการประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสามารถพิจารณาออกใบอนุญาตได้หรือไม่ อย่างไร

ความเห็น

การประกอบกิจการสะสมและขนส่งก๊าซ และการสะสมถังก๊าซเปล่าเพื่อจำหน่าย ถูกกำหนดให้เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทที่ ๑๒(๒) การผลิต สะสม บรรจุหรือขนส่งก๊าซ และประเภทที่ ๑๓(๕) การสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ซาร์ดู ใช้แล้วหรือเหลือใช้ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งหากราชการส่วนท้องถิ่นได้บัญญัติให้กิจการดังกล่าวต้องเป็นกิจการ

ที่ต้องควบคุมในพื้นที่ ผู้ใดที่ประกอบกิจการดังกล่าวต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนเริ่มประกอบกิจการ ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และต้องปฏิบัติตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ตามข้อ ๕ แห่งกฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ ด้วย โดยพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕ ได้ให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตไว้ และมาตรา ๕๖ ได้กำหนดถึงหลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาความสมบูรณ์และความถูกต้องของคำขอรับใบอนุญาตไว้ว่าต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่น ดังนั้น แม้ข้อเท็จจริงจะปรากฏว่าผู้ประกอบกิจการได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องแล้ว แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มีเจตนารมณ์มุ่งเน้นคุ้มครองสุขภาพและสถานะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนเป็นหลัก ในการพิจารณาอนุญาตตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงต้องคำนึงถึงสุขภาพและสถานะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมของประชาชนด้วย ดังนั้น นอกจากผู้ประกอบกิจการจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องแล้ว ก็จะต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นด้วยเช่นกัน เจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงจะสามารถพิจารณาออกใบอนุญาตได้

ส่วนการประกอบกิจการที่ใดที่ถูกร้องเรียนหรือคัดค้านไม่มีการประกอบกิจการดังกล่าวในชุมชน ราชการส่วนท้องถิ่นต้องพิจารณาข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าได้กำหนดเงื่อนไขให้ต้องจัดทำประชาพิจารณ์หรือต้องมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนก่อนการพิจารณาอนุญาต

ประกอบกิจการด้วยหรือไม่ หากไม่ปรากฏว่าต้องจัดทำประชาพิจารณ์หรือรับฟังความคิดเห็นก่อนและเจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นว่าผู้ประกอบการปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่นและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องแล้วก็สามารถพิจารณาอนุญาตได้ และหากเกิดการร้องเรียนจากการประกอบกิจการดังกล่าวในภายหลัง เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔๕ ในการออกคำสั่งให้ผู้ประกอบกิจการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง หรือหากเห็นว่าไม่มีการปรับปรุงแก้ไขหรือการดำเนินกิจการนั้นจะก่อให้เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน ก็สามารถออกคำสั่งให้หยุดดำเนินกิจการไว้ทันทีเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะเป็นที่พอใจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ หากผู้ใดฝ่าฝืนจะต้องระวางโทษตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่หากข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้ต้องมีการจัดทำประชาพิจารณ์หรือรับฟังความคิดเห็นก่อนการอนุญาตประกอบกิจการ ราชการส่วนท้องถิ่นก็ต้องจัดทำตามที่ข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดไว้ แต่อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นกฎหมายแม่บทแห่งข้อบัญญัติในเรื่องดังกล่าว ไม่ได้ให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นให้ต้องมีการจัดทำประชาพิจารณ์หรือรับฟังความคิดเห็นก่อนการพิจารณาอนุญาต แต่อย่างใด เว้นแต่จะมีกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกำหนดให้การประกอบกิจการนั้นต้องจัดทำประชาพิจารณ์หรือต้องรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนก่อนการประกอบกิจการ ดังนั้น การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นตามความแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ต้องจัดทำประชาพิจารณ์หรือรับฟังความคิดเห็นก่อนการพิจารณาอนุญาต อาจก่อให้เกิดปัญหาการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยมิชอบด้วยกฎหมายได้เช่นกัน

การประกอบกิจการแพกุ้งเข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทการประกอบกิจการทำเทียบเรือประมง สะพานปลา หรือแพปลา

การประกอบกิจการแพกุ้ง กรณีการซื้อขายกุ้งที่แพกุ้ง โดยพ่อค้าคนกลางรับซื้อกุ้งจากเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้ง และนำกุ้งไปจำหน่ายต่ออีกทอดหนึ่ง เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขหรือไม่ หากเข้าข่ายจะเข้าข่ายกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทใด

ความเห็น

ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๓ ให้คำนิยามกิจการแพปลา หมายความว่า (ก) การให้กู้ยืมเงิน หรือ ใช้เช่า ให้เช่าซื้อ ให้ยืมเรือเครื่องมือทำการประมง หรือสิ่งอุปกรณ์การประมงเพื่อให้ผู้กู้ยืม หรือผู้เช่า ผู้เช่าซื้อ ผู้ยืม ประกอบกิจการประมงหรือทำการค้าสินค้าสัตว์น้ำ โดยมีข้อตกลงกันโดยตรงหรือโดยปริยายว่า ผู้กู้ยืม หรือผู้เช่า ผู้เช่าซื้อ ผู้ยืม จะต้องนำสินค้าสัตว์น้ำมาให้ผู้ให้กู้ยืม หรือผู้ให้เช่า หรือ ผู้ให้เช่าซื้อ ผู้ให้ยืมเป็นตัวแทนทำการขายสินค้าสัตว์น้ำนั้น (ข) การรับเป็นตัวแทนทำการขายสินค้าสัตว์น้ำของบุคคลอื่น (ค) การขายสินค้าสัตว์น้ำโดยวิธีขายทอดตลาด (ง) กิจการค้าสินค้าสัตว์น้ำ โดยวิธีอื่นใดตามที่จะได้มีพระราชกฤษฎีการะบุว่าเป็นกิจการแพปลา ซึ่งกรณีสินค้าสัตว์น้ำ หมายความว่าสินค้าสัตว์น้ำไม่ว่าจะยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ และรวมตลอดถึงผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำทุกชนิด จึงครอบคลุมสัตว์ทุกประเภทที่อยู่ในน้ำ เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา ดังนั้น กรณีการประกอบกิจการดังกล่าวมีลักษณะที่ต้องใช้น้ำในการล้างสัตว์น้ำ ล้างสถานที่แพปลา ภาชนะต่าง ๆ ทำให้เกิด

ปัญหาน้ำเสีย กลิ่นเหม็นและเป็นแหล่งแพร่สัตว์นำโรค จึงเข้าข่ายเป็น
กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๓(๙)
การประกอบกิจการทำเทียบเรือประมง สะพานปลา หรือแพปลา

**การประกอบกิจการให้บริการเช่าที่เก็บตู้คอนเทนเนอร์
และกิจการทำเทียบเรือสินค้า ไม่เข้าข่ายกิจการที่เป็นอันตราย
ต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข**

การให้บริการเช่าสถานที่สำหรับเก็บตู้คอนเทนเนอร์ และการ
ประกอบกิจการทำเทียบเรือสินค้า เข้าข่ายกิจการที่เป็นอันตรายต่อ
สุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขหรือไม่

ความเห็น

อ้างอิงแนวคำตอบจากรายงานการประชุมคณะกรรมการ
สาธารณสุข ครั้งที่ ๗๖-๗/๒๕๕๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖
ณ ห้องประชุมสมบุญม์ วัชรวิทย์ อาคาร ๑ ชั้น ๒ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

๑. ขอบเขตของการประกอบกิจการ

กิจการลานวางตู้เก็บสินค้า หรือซ่อมตู้เก็บสินค้า หมายถึง การ
ให้บริการสถานที่สำหรับจัดเก็บหรือบรรจุสินค้าในรูปแบบตู้คอนเทนเนอร์
มีการซ่อมหรือซ่อมบำรุง และทำความสะอาดตู้คอนเทนเนอร์ รวมทั้งการ
ขนถ่ายตู้คอนเทนเนอร์ ทั้งนี้ ไม่รวมในเขตท่าเรือขนส่งสินค้า

กิจการท่าเรือขนส่งสินค้า หมายถึง ธุรกิจเกี่ยวกับท่าเรือขนส่งสินค้า
รวมถึงอู่เรือและกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องหรือเป็นส่วนประกอบกับท่าเรือ

๒. ผลกระทบที่เกิดจากการประกอบกิจการ

๒.๑ กิจการลานวางตู้เก็บสินค้า หรือซ่อมตู้เก็บสินค้า ผลกระทบหรือมลพิษที่เกิดขึ้น ได้แก่

- กลิ่นรบกวนจากสินค้า
- น้ำเสียจากการล้างตู้
- เสียงดังรบกวนและฝุ่นละอองจากการดำเนินกิจกรรม

และขนถ่ายสินค้า

- ชยะหรือของเสียอันตราย

- อุบัติเหตุเกิดกับผู้ปฏิบัติงานที่ทำงานจัดเก็บสินค้าที่ไม่เป็นระเบียบ รวมทั้งกิจกรรม การซ่อมและทำความสะอาดตู้ที่ไม่ปลอดภัย

- อุบัติเหตุจากการจราจร
- กรณีสินค้าที่จัดเก็บเป็นสารเคมีที่มีบรรจุภัณฑ์หรือ

หีบห่อไม่ดี ทำให้เกิดการรั่วซึม

- ประเด็นปัญหาที่ถูกร้องเรียน คือ กลิ่นเหม็นจากสินค้าประเภทสารเคมี ฝุ่นละอองจากการขนถ่ายสินค้า เสียงดัง และอุบัติเหตุจากการจราจร

๒.๒ กิจการท่าเรือขนส่งสินค้า ผลกระทบหรือมลพิษที่เกิดขึ้น ได้แก่

- เสียงดังรบกวนและฝุ่นละอองจากการขนถ่ายสินค้า
- น้ำเสียจากการล้างทำความสะอาดพื้น
- เศษขยะจากสินค้าและการดำเนินกิจกรรม
- เกิดอุบัติเหตุกับผู้ปฏิบัติงานที่ขาดความระมัดระวังใน

การทำงานและไม่ได้สวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล

- กรณีสินค้าที่จัดเก็บเป็นสารเคมีที่มีบรรจุภัณฑ์หรือหีบห่อไม่ดีทำให้มีกลิ่นหรือรั่วซึม

- ประเด็นปัญหาที่ถูกร้องเรียน คือ ผุ่นละอองจากการขนถ่ายสินค้า รถบรรทุกวิ่งเร็ว ส่งเสียงดังรบกวน และเกิดการสิ้นสะท้อน นอกจากนี้ เมื่อมีการล้างทำความสะอาดพื้นหรือฝนตกจะมีการปนเปื้อนลงสู่ทะเล

๓. กฎหมายที่ใช้ควบคุมดูแลการประกอบกิจการ

๓.๑ กิจการลานวางตู้เก็บสินค้า หรือซ่อมตู้เก็บสินค้า มีกฎหมายหลักที่ควบคุม คือ พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ (โรงงานประเภทที่ ๙๗: ซ่อมผลิตภัณฑ์ที่มีได้ระบุงการซ่อมไว้ในลำดับใด) และพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘

๓.๒ กิจการทำเรือขนส่งสินค้า มีกฎหมายหลักที่ควบคุม คือ

- พระราชบัญญัติการทำเรือแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๙๔

- ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง กำหนดเงื่อนไขในการอนุญาตให้ประกอบกิจการท่าเรือ ซึ่งเป็นกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภคอันกระทบกระเทือนถึงความปลอดภัยหรือผาสุกของประชาชน ตามข้อ ๓(๙) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๘

- ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้ท่าเรือบางประเภทเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียสู่บรรยากาศ เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าความทึบแสงของผุ่นละอองฟุ้งกระจายจากท่าเรือ

- ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เกี่ยวกับขนาดของท่าเรือที่ต้องทำรายงาน EIA EHIA และ IEI

ความเห็นของที่ประชุมคณะกรรมการสาธารณสุข เห็นว่า ในปัจจุบันมีกฎหมายหลายฉบับที่ใช้ควบคุมการดำเนินกิจการ ประกอบกับมีหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่ควบคุมและกำกับดูแลโดยตรงแล้ว นอกจากนี้ เมื่อมีปัญหาที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพและสภาวะความเป็นอยู่ของประชาชน ราชการส่วนท้องถิ่นยังสามารถใช้อำนาจตามหมวด ๕ แห่งรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ดังนั้น การกำหนดให้กิจการเหล่านี้เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอาจมีใช้แนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดีที่สุด สิ่งสำคัญที่จะต้องพิจารณาคือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ได้ใช้อำนาจควบคุมดูแลและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างครบถ้วนมากน้อยเพียงใด จึงมีมติของคณะกรรมการว่า ยังไม่ควรกำหนดให้ทั้งสองกิจการเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาเฉพาะพื้นที่ มีกฎหมายหลายฉบับที่สามารถใช้ควบคุมการประกอบกิจการดังกล่าวได้ ประกอบกับราชการส่วนท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจระงับเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการได้อยู่แล้ว

หมวด ๘

ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร

ผู้ประกอบการยื่นขออนุญาตจัดตั้งตลาดในระหว่างที่ราชการส่วนท้องถิ่นยังไม่มีข้อบัญญัติท้องถิ่น เรื่องตลาดบังคับใช้ในพื้นที่ ราชการส่วนท้องถิ่นก็ต้องรับไว้พิจารณา

๑. การขออนุญาตจัดตั้งตลาดระหว่างที่ยังไม่มีข้อบัญญัติท้องถิ่น เทศบาลต้องออกใบอนุญาตตามที่ผู้ประกอบการยื่นคำขอรับใบอนุญาต เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่ ส่วนหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไข ซึ่งเทศบาลยังไม่มีข้อบัญญัติท้องถิ่น สามารถนำกฎกระทรวงว่าด้วยสุขลักษณะของตลาด พ.ศ. ๒๕๕๑ มาเทียบเคียงได้หรือไม่

๒. หากเทศบาล สามารถออกใบอนุญาตจัดตั้งตลาดตามข้อ ๑ ได้ ในขณะที่อยู่ระหว่างดำเนินการตราเทศบัญญัติ เรื่อง ตลาด พ.ศ. ตามที่มีผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตแล้ว เทศบาลจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตได้หรือไม่

ความเห็น

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๔ บัญญัติให้ ผู้จัดตั้งตลาดต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น และมาตรา ๓๕ บัญญัติให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อกำกับดูแลตลาด จากบทบัญญัติดังกล่าวจึงตีความได้ว่า ผู้จัดตั้งตลาดต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนเริ่มจัดตั้งตลาด แต่ทั้งนี้

เนื่องจากเทศบาลยังไม่มีเทศบัญญัติเรื่องตลาดบังคับใช้ แต่อยู่ระหว่างดำเนินการตราเทศบัญญัติเรื่องดังกล่าว ดังนั้น เพื่อให้ไม่ให้เกิดการลิดรอนสิทธิในการประกอบกิจการของผู้ประกอบกิจการ เทศบาลอาจพิจารณาอนุญาตจัดตั้งตลาดได้ โดยกำหนดเงื่อนไขท้ายใบอนุญาตให้ผู้จัดตั้งตลาดต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์สุขลักษณะและอนามัยตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยตลาด พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อเป็นการควบคุมและกำกับดูแลการจัดตั้งตลาดในระหว่างที่เทศบาลยังไม่มีเทศบัญญัติเรื่องตลาดบังคับใช้ ทั้งนี้ อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๓๙ (๔) และหากผู้จัดตั้งตลาดฝ่าฝืนเงื่อนไขท้ายใบอนุญาตเจ้าพนักงานท้องถิ่นก็สามารถเพิกถอนใบอนุญาตได้โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

ส่วนการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตนั้น เมื่อเทศบาลยังไม่มีเทศบัญญัติที่กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตจัดตั้งตลาดบังคับใช้ จึงยังไม่สามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตจัดตั้งตลาดได้

การรับซื้อเนื้อหมูสดจากโรงฆ่าสัตว์ และนำมาชำแหละเพื่อจำหน่ายตามที่คุณซื้อต้องการในลักษณะการจำหน่ายวันต่อวันโดยไม่มีการแช่แข็ง และมีบริการจัดส่งตามสถานที่ต่าง ๆ เข้าข่ายเป็นสถานที่สะสมอาหารตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

๑. การรับซื้อเนื้อหมูสดจากโรงฆ่าสัตว์ที่ผ่านการชำแหละเป็นตัวละครสองซีก และนำมาชำแหละขึ้นส่วนอีกครั้งเพื่อจำหน่ายตามที่คุณซื้อต้องการภายในบริเวณสถานประกอบกิจการ (อาคารพาณิชย์) ในลักษณะการจำหน่ายวันต่อวัน โดยไม่มีการแช่แข็ง และมีบริการจัดส่งตามสถานที่ต่าง ๆ ด้วย เข้าข่ายเป็นการประกอบกิจการประเภทใด

๒. หากเจ้าพนักงานท้องถิ่นประสงค์จะให้จำหน่ายเฉพาะในตลาดเท่านั้นจะกระทำได้หรือไม่ เนื่องจากเห็นว่าอาจก่อให้เกิดปัญหาจากไขมันและน้ำเน่าเสียจากการล้างทำความสะอาดเนื้อสัตว์และแผงจำหน่ายเนื้อสัตว์

ความเห็น

๑. ลักษณะของการประกอบกิจการเป็นการใช้บริเวณพื้นที่ของอาคารพาณิชย์เป็นสถานที่ชำแหละเนื้อหมูสดเพื่อจำหน่ายให้กับผู้ซื้อ และผู้ซื้อต้องนำไปทำ ประกอบหรือปรุงเพื่อบริโภคในภายหลัง เป็นการกระทำที่เข้าข่ายตามความหมายของสถานที่สะสมอาหาร ซึ่งกฎหมายมีเจตนารมณ์ในการควบคุมสุขลักษณะของอาหาร ผู้จำหน่ายอาหาร กรรมวิธีการดูแลรักษาอาหารที่อยู่ในอาคาร สถานที่ หรือบริเวณใด ๆ ที่มีเชื้อที่หรือทางสาธารณะ รวมถึงการป้องกันเหตุรำคาญและโรคติดต่อด้วย และเมื่อพิจารณาความหมายของคำว่าตลาดไม่ปรากฏว่าได้กำหนดให้ผู้จำหน่ายสินค้าประเภทเนื้อสัตว์ต้องเข้ามาจำหน่ายสินค้าในตลาด เพียงแต่กำหนดว่าตลาด คือ สถานที่ซึ่งจัดไว้ให้ผู้ค้าใช้เป็นที่ชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้าเท่านั้น ดังนั้น จึงเห็นว่า การชำแหละเนื้อหมูสดเพื่อจำหน่าย เข้าข่ายเป็นสถานที่สะสมอาหาร ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๘ ทั้งนี้ หากการประกอบกิจการดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหากลิ่นเหม็นน้ำเน่าเสียจากการล้างเนื้อหมูหรือแผงจำหน่ายเนื้อหมู เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถออกคำสั่งให้ผู้ประกอบกิจการปรับปรุงแก้ไข และป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญและโรคติดต่อได้โดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

๒. กรณีเจ้าพนักงานท้องถิ่นประสงค์จะให้ผู้ประกอบการเข้าไปจำหน่ายเนื้อหมูสดภายในตลาดของเทศบาลนั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ได้บัญญัติถึงอำนาจดังกล่าวไว้ จึงเป็นกรณีการบริหารจัดการภายในของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

ตลาดนัดและตลาดคลองถมจัดเป็นตลาดประเภทที่ ๒ ส่วนตลาดโคกระบือไม่เข้าข่ายเป็นตลาด ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

กิจการตลาดดังต่อไปนี้ เข้าข่ายเป็นการประกอบกิจการตลาดตามความหมายแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่

๑. ตลาดนัดสมใจ เป็นตลาดนัดช่วงเช้า มีลักษณะเป็นแผงจำหน่ายสินค้าอุปโภคและบริโภคตั้งอยู่บริเวณรอบ ๆ อาคารตลาดสดเทศบาล ซึ่งเป็นพื้นที่ของเอกชน โดยผู้จำหน่ายสินค้าส่วนใหญ่ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๓๘

๒. ตลาดนัดคลองถมสัญจร จัดขึ้นในพื้นที่โล่งไม่มีโครงสร้างอาคารจำหน่ายสินค้าอุปโภคและบริโภค โดยจะมีการจำหน่ายสินค้าเฉพาะวันพฤหัสบดีเท่านั้น

๓. ตลาดนัดโคกระบือ จำหน่ายวัวและกระบือ โดยไม่มีการฆ่าหรือชำแหละสัตว์

ความเห็น

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ ได้กำหนดนิยามคำว่า “ตลาด” หมายความว่า สถานที่ซึ่งปกติจัดไว้ให้ผู้ค้าใช้เป็นชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้าประเภทสัตว์ เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ หรืออาหาร

อันมีสภาพเป็นของสด ประกอบหรือปรุงแล้ว หรือของเสี้ง่าย ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีการจำหน่ายสินค้าประเภทอื่นด้วยหรือไม่ก็ตาม และหมายความรวมถึงบริเวณซึ่งจัดไว้สำหรับให้ผู้ค้าใช้เป็นที่พักผ่อนเพื่อจำหน่ายสินค้าประเภทดังกล่าวเป็นประจำหรือเป็นครั้งคราวหรือตามวันที่กำหนด โดยมีเจตนากรรมในการควบคุมดูแลสุลักษณะของอาหารไม่ให้เกิดการปนเปื้อนไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของสัตว์พาหะนำโรคและไม่ให้เป็นแหล่งแพร่ระบาดของโรคติดต่อ หรือก่อให้เกิดเหตุรำคาญ ซึ่งกฎกระทรวงว่าด้วยสุลักษณะของตลาด พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๒ วรรคสอง กำหนดให้สุลักษณะของตลาดในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยอาจใช้หลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้เป็นแนวทางในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นก็ได้ จึงเห็นว่า

๑. ตลาดนัดสมใจ และตลาดนัดคลองถมสำญจ เป็นสถานที่ที่จัดไว้ให้ผู้ค้าใช้เป็นที่พักผ่อนตามวันที่กำหนด โดยตลาดนัดทั้งสองแห่งมีวัตถุประสงค์เพื่อจำหน่ายสินค้าประเภทเนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ อาหารอันมีสภาพเป็นของสด อาหารที่ประกอบหรือปรุงแล้ว รวมทั้งสินค้าอุปโภคอื่น ๆ มีลักษณะเป็นแผงจำหน่ายสินค้า โดยไม่มีโครงสร้างของอาคาร ดังนั้นเมื่อลักษณะของตลาดนัดสมใจและตลาดนัดคลองถมสำญจ ครอบคลุมประกอบของคำว่า “ตลาด” ตามคำนิยามในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ตลาดนัดสมใจและตลาดนัดคลองถมสำญจ จึงถือว่าเป็นตลาดตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ซึ่งผู้จัดตั้งตลาดต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนการจัดตั้งตลาดตามมาตรา ๓๔ มีใช้หนังสือรับรองการแจ้งให้จัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารตามมาตรา ๓๘ เนื่องจากเจตนากรรมในการออกหนังสือรับรองการแจ้งสำหรับสถานที่จำหน่ายอาหาร ต้องเป็นสถานที่ซึ่งไม่ใช่ที่หรือทางสาธารณะมีจำนวนพื้นที่แน่นอน เป็นหลักแหล่ง มีบริเวณเตรียมปรุงประกอบอาหาร

โดยจะมีที่รับประทานหรือไม่ก็ได้ เช่น ร้านอาหาร เป็นต้น แต่ทั้งนี้เมื่อปรากฏว่าตลาดนัดสนใจและตลาดนัดคลองถมสัญญา เป็นตลาดที่ไม่มีโครงสร้างของอาคาร จึงถูกจัดเป็นตลาดประเภทที่ ๒ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยสัญลักษณ์ของตลาด พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้ประกอบกิจการตลาดจะต้องปฏิบัติตามให้ถูกสัญลักษณ์ตามที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยราชการส่วนท้องถิ่นอาจนำหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการที่กำหนดในกฎกระทรวงเป็นแนวทางในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นก็ได้ ทั้งนี้ตามข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยสัญลักษณ์ของตลาด พ.ศ. ๒๕๕๑

๒. ตลาดนัดโคกระบือ เป็นสถานที่ที่มีผู้ค่านำโคและกระบือที่ยังมีชีวิตอยู่มาจำหน่าย โดยผู้ซื้อจะคัดเลือกโคหรือกระบือสายพันธุ์ดีไปเป็นพ่อพันธุ์หรือแม่พันธุ์ หรือเลือกซื้อโคหรือกระบือเพื่อนำไปฆ่าและจำหน่ายเป็นเนื้อสัตว์ ซึ่งค่านิยมคำว่า “ตลาด” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หมายความว่า สถานที่ซึ่งปกติจัดไว้ให้ผู้ค้าใช้เป็นที่ชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้าประเภทสัตว์ เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ หรืออาหารอันมีสภาพเป็นของสด ประกอบหรือปรุงแล้วหรือของเสี้ง่าย โดยมีเจตนาารมณ์ในการควบคุมสัญลักษณ์ของตลาดที่เป็นการจำหน่ายอาหารประเภทของสดและเสี้ง่ายเป็นสำคัญ การจำหน่ายสัตว์ในตลาดตามความหมายของกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข จะต้องเป็นสัตว์ที่สามารถฆ่าและจำหน่ายเป็นเนื้อสัตว์ได้โดยไม่ต้องขอรับใบอนุญาตฆ่าสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยการฆ่าสัตว์ เช่น ปลา เป็นต้น ดังนั้น การจำหน่ายสัตว์ในที่นี้จึงไม่ใช่สัตว์ตามนัยความหมายในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่กำหนดนิยามคำว่า “สัตว์” หมายความว่า สัตว์ที่มีใช้สัตว์ป่า และหมายความเฉพาะโค กระบือ แพะ แกะ สุกร และสัตว์อื่นตามที่

กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งผู้ใดมีความประสงค์จะตั้งโรงฆ่าสัตว์โรงพักสัตว์ และการฆ่าสัตว์ต้องขอรับใบอนุญาตจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงก่อน ตามมาตรา ๑๑ ดังนั้น ตลาดนัดโคกระบือจึงไม่เข้าข่ายเป็นตลาดตาม ความหมายแห่งกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

ร้านขายอาหารที่มีการแสดงดนตรี เป็นทั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร และเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทจัดให้มีการแสดงดนตรี

สถานประกอบกิจการที่มีการจำหน่ายอาหาร สุรา เครื่องดื่ม และมีการแสดงดนตรี ซึ่งเคยได้รับใบอนุญาตสถานบริการแต่ใบอนุญาตสิ้นอายุแล้ว และผู้ประกอบการยังคงประกอบกิจการในลักษณะเดิมอยู่โดยไม่มีใบอนุญาตสถานบริการ และเนื่องจากสถานที่ดังกล่าวไม่อยู่ในเขตพื้นที่ที่อนุญาตให้ตั้งสถานบริการได้ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตพื้นที่ เพื่อการอนุญาตให้ตั้งสถานบริการในท้องที่จังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้ประกอบกิจการจึงมายื่นขออนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร และประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทจัดให้มีการแสดงดนตรี จะมีแนวทางในการพิจารณาอย่างไร

ความเห็น

การพิจารณาอนุญาตสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร และกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ต้องพิจารณาตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ส่วนการพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการสถานบริการก็ต้องพิจารณาตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการเนื่องจากกฎหมาย

แต่ละฉบับมีเจตนารมณ์ในการควบคุมและคุ้มครองที่แตกต่างกัน โดยกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขมุ่งหมายคุ้มครองสุขภาพลักษณะของสถานประกอบกิจการและผู้ประกอบกิจการ ส่วนกฎหมายว่าด้วยสถานบริการมุ่งหมายในการควบคุมความสงบเรียบร้อยของสังคม

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๘ บัญญัติให้ผู้จัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารต้องได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น และมาตรา ๓๓ ก็บัญญัติให้ผู้ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๑) ให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุมภายในท้องถิ่นในลักษณะที่เป็นการค้า ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นด้วยเช่นกัน ดังนั้น หากผู้ใดจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารและมีการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพร่วมด้วย ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นทั้งสองประเภท

แต่ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเทศบัญญัติเทศบาล ก. เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้ว ไม่พบว่าได้กำหนดประเภทกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพไว้ในเทศบัญญัติฯ อย่างชัดเจน เพียงแต่กำหนดไว้ในบัญชีอัตราค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ท้ายเทศบัญญัติฯ เท่านั้น จึงเห็นว่า เทศบาล ก. ไม่สามารถใช้กลไกการอนุญาตในการควบคุมการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพได้ เนื่องจากมาตรา ๓๒ บัญญัติให้ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดประเภทของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามมาตรา ๓๑ บางกิจการหรือทุกกิจการที่ต้องการควบคุมไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่น ดังนั้น กรณีนี้จึงไม่ต้องขออนุญาต

ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทจัดให้มีการแสดงดนตรี แต่อย่างไรก็ตาม แม้การประกอบกิจการดังกล่าวจะไม่ถูกควบคุม โดยกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ แต่ผู้ประกอบการก็ต้องยื่นคำขอ หนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร จากเจ้าพนักงานท้องถิ่น และหากเกิดปัญหาเหตุรำคาญจากการประกอบ กิจการดังกล่าวขึ้น ผู้ประกอบการจะมีความผิดฐานฝ่าฝืนเทศบัญญัติ ตามข้อ ๓๕ แห่งเทศบัญญัติเทศบาลตำบล ก. เรื่อง สถานที่จำหน่าย อาหารและสถานที่สะสมอาหาร พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งจะต้องระวางโทษตาม มาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ร้านค้าแพภายในสถานศึกษาซึ่งจัดตั้งขึ้นตามนโยบาย ของสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา เป็นสถานที่จำหน่ายอาหารตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

การจัดตั้งร้านค้าแพภายในสถานศึกษา ตามนโยบายของสำนักงาน คณะกรรมการอาชีวศึกษา โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณจากสำนัก มาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพ ของนักศึกษาในการประกอบธุรกิจ รวมทั้งสร้างรายได้และฝึก ประสบการณ์ในการทำงานให้กับนักศึกษา มีพื้นที่ของสถานประกอบ กิจการประมาณ ๑๖ ตารางเมตร และมีบริเวณไว้สำหรับให้ผู้บริโภค ซึ่งจะมียุติการจำหน่ายทุกวัน โดยรายได้จากการ จำหน่ายส่วนหนึ่งนำเข้าวิทยาลัยเพื่อบำรุงการเรียนการสอน กรณีดังกล่าว ต้องขออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขหรือไม่

ความเห็น

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ นิยามคำว่า สถานที่จำหน่ายอาหาร หมายถึง อาคาร สถานที่ หรือบริเวณใด ๆ ที่มีใช้ที่หรือทางสาธารณะที่จัดไว้เพื่อประกอบอาหารหรือปรุงอาหารจนสำเร็จ และจำหน่ายให้ผู้ซื้อสามารถบริโภคได้ทันที ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่าย โดยจัดให้มีบริเวณไว้สำหรับการบริโภค ณ ที่นั้น หรือนำไปบริโภคที่อื่น ก็ตาม โดยมีเจตนารมณ์ในการควบคุมสถานที่จำหน่ายอาหาร เช่น โครงสร้าง ภาชนะอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ การปรุงประกอบ และระบบ กำจัดของเสียและสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย เป็นต้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อ การแพร่ระบาดของเชื้อโรคและสุขภาพของประชาชนผู้บริโภคได้ เมื่อร้าน กาแฟดังกล่าวมีพื้นที่ไม่เกิน ๒๐๐ ตารางเมตร ตั้งขึ้นในสถานที่ที่ไม่ใช่ ที่หรือทางสาธารณะ มีการปรุงประกอบอาหารจนสำเร็จและจำหน่ายให้ผู้ ซื้อสามารถบริโภคได้ทันที รวมทั้งมีพื้นที่ไว้สำหรับให้ผู้บริโภคด้วย จึงเข้าข่าย เป็นสถานที่จำหน่ายอาหารตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการ สาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ แม้ว่าสถานที่จำหน่ายอาหารดังกล่าวจะก่อตั้ง ขึ้นตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาก็ตาม แต่มิได้ มีกฎหมายกำหนดข้อยกเว้นให้หน่วยงานราชการที่ดำเนินกิจการสถานที่ จำหน่ายอาหารไม่ต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้ง จากเจ้าพนักงานท้องถิ่นไว้แต่อย่างใด จึงเห็นว่าวิทยาลัยดังกล่าว มีหน้าที่ ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อขอหนังสือรับรองการแจ้งตาม มาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ต่อไป

**รถเข็นขายของชำจอดอยู่กับที่ได้อาคารคอนโดมิเนียม
เข้าข่ายเป็นสถานที่สะสมอาหาร
ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข**

การประกอบการจำหน่ายของชำ ประเภทอาหารแห้ง และอาหารพร้อมบริโภค อาทิ ขนม เครื่องดื่ม บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป น้ำมันพืช ซีอิ๊ว และซอสปรุงรส โดยบรรทุกสินค้าไว้ในรถเข็นจอดอยู่กับที่บริเวณลานจอดรถใต้อาคารคอนโดมิเนียม ซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนกลาง และจำหน่ายเครื่องดื่มต่าง ๆ เช่น น้ำอัดลม ซึ่งจะแช่ไว้ในตู้เย็นภายในห้องพัก และจะนำออกมาจำหน่ายบริเวณรถเข็นเมื่อลูกค้าต้องการ โดยนิติบุคคลของคอนโดมิเนียมได้อนุญาตให้ผู้ประกอบการดำเนินการดังกล่าวได้ เข้าข่ายการประกอบกิจการสถานที่สะสมอาหารหรือจำหน่ายอาหารตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่

ความเห็น

การดำเนินการในลักษณะดังกล่าวไม่เข้าข่ายการประกอบกิจการ “สถานที่จำหน่ายอาหาร” เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าวไม่มีการประกอบอาหารหรือปรุงอาหารจนสำเร็จและจำหน่ายให้ผู้ซื้อสามารถบริโภคได้ทันที ส่วนกรณี “สถานที่สะสมอาหาร” จะต้องพิจารณาว่าการดำเนินการดังกล่าวมีการจำหน่ายอาหารอันมีสภาพเป็นของสดหรือของแห้งหรืออาหารในรูปลักษณะอื่นใด ซึ่งผู้ซื้อต้องนำไปทำประกอบหรือปรุงเพื่อบริโภคในภายหลังหรือไม่ หากพบว่ามีจำหน่ายสินค้าที่ผู้ซื้อต้องนำไปทำประกอบหรือปรุงเพื่อบริโภคในภายหลัง การดำเนินการในลักษณะดังกล่าวจึงเข้าข่าย “สถานที่สะสมอาหาร” แต่หากเจ้าพนักงาน

ท้องถิ่นพบว่า การจำหน่ายสินค้าดังกล่าวไม่มีลักษณะที่ผู้ซื้อต้องนำไปทำประกอบหรือปรุงเพื่อบริโภคในภายหลัง การดำเนินในลักษณะดังกล่าวจะไม่ใช่เข้าข่าย “สถานที่สะสมอาหาร” ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ดังนั้น การประกอบกิจการดังกล่าวจึงเข้าข่าย “สถานที่สะสมอาหาร” เนื่องจากมีการจำหน่ายอาหารซึ่งผู้ซื้อต้องนำไปทำประกอบหรือปรุงเพื่อบริโภคในภายหลัง อาทิ บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป น้ำมันพืช ซีอิ๊ว และซอสปรุงรส ซึ่งผู้ประกอบการต้องขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการตามบทบัญญัติ มาตรา ๓๘ ส่วนการพิจารณาอนุญาตเจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องพิจารณาถึงลักษณะพื้นที่ที่ใช้ประกอบการว่ามีขนาดเกิน ๒๐๐ ตารางเมตรหรือไม่ หากมีขนาดพื้นที่เกิน ๒๐๐ ตารางเมตรต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖ หากมีขนาดไม่เกินสองร้อยตารางเมตร ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา ๔๘ แต่ทั้งนี้ ในการพิจารณาอนุญาตราชการส่วนท้องถิ่นควรตรวจสอบให้ชัดเจนด้วยการดำเนินการของผู้ประกอบการได้รับอนุญาตให้ดำเนินการภายในสถานที่จากเจ้าของสถานที่อย่างถูกต้อง เนื่องจากการดำเนินการของผู้ประกอบการเป็นการดำเนินการในสถานที่เอกชนมิใช่ที่หรือทางสาธารณะ ซึ่งผู้ประกอบการจะต้องได้รับอนุญาตให้ดำเนินการจากเจ้าของสถานที่ด้วย

การวัดขนาดพื้นที่สถานที่จำหน่ายอาหารตามกฎหมายว่าด้วยการ
สาธารณสุขต้องวัดพื้นที่ทั้งหมดที่นำมายื่นคำขอประกอบกิจการ
ตามเอกสารประกอบคำขอ

แนวทางการวัดขนาดพื้นที่ของสถานที่จำหน่ายอาหารเพื่อใช้ประกอบการศึกษาอนุญาตและคิดค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มีแนวทางในการพิจารณาการวัดขนาดของพื้นที่อย่างไร

ความเห็น

ตามบทบัญญัติมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดว่าผู้ใดจะจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารในอาคารซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตร และมีใช้เป็นการขายของในตลาดต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น และหากสถานที่ดังกล่าวมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตรต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อขอหนังสือรับรองการแจ้ง ประกอบกับมาตรา ๔๐(๑)ให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่นในการกำหนดประเภทของสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร ตามประเภทของอาหาร หรือตามลักษณะของสถานที่ประกอบหรือตามวิธีการจำหน่าย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการควบคุม กำกับ ดูแลให้เกิดสุขลักษณะที่ดีของแต่ละประเภท เช่น กรณีสถานที่จำหน่ายอาหาร ได้แก่ ร้านอาหารจานเดียว (ร้านข้าวขาหมู ข้าวหมูแดง ข้าวราดแกง เป็นต้น) ร้านอาหารประเภทภัตตาคาร สวนอาหาร ร้านก๋วยเตี๋ยว เป็นต้น ส่วนสถานที่สะสมอาหารอาจแบ่งเป็น

มินิมาร์ท ซุปเปอร์มาร์เก็ต ร้านของชำ เป็นต้น และมาตรา ๔๐(๒) ให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่นในการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดตั้ง ใช้ และดูแลรักษาสถานที่และสัญลักษณ์ของบริเวณที่ใช้จำหน่ายอาหาร ที่จัดไว้สำหรับบริโภคอาหาร ที่ใช้ทำประกอบ หรือปรุงอาหาร หรือที่ใช้ สะสมอาหาร ซึ่งการพิจารณาว่าการประกอบกิจการในลักษณะใด ที่เข้าข่าย “สถานที่จำหน่ายอาหาร” ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เมื่อพิจารณาตามความหมายของคำว่า สถานที่จำหน่าย อาหาร ตามมาตรา ๔ แล้ว เห็นว่าหากราชการส่วนท้องถิ่นพบว่า บริเวณอาคาร สถานที่ หรือบริเวณใด ๆ ที่มีใช้ที่หรือทางสาธารณะ มีการ ดำเนินการเพื่อประกอบอาหารหรือปรุงอาหารจนสำเร็จและจำหน่ายให้ ผู้ซื้อสามารถบริโภคได้ทันที ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายโดยจัดให้มีบริเวณ สำหรับบริการบริโภค ไว้ ณ ที่นั้น หรือนำไปบริโภคที่อื่นก็ตาม การดำเนินการ ดังกล่าวถือว่าเป็น “สถานที่จำหน่ายอาหาร” ตามพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ ซึ่งผู้ประกอบการต้องมายื่นขอรับ ใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตาม ที่ ได้กล่าวไว้แล้วนั้น

สำหรับแนวทางการพิจารณาการวัดขนาดพื้นที่ของสถานที่ จำหน่ายอาหารว่ามีขนาดเกินหรือไม่เกิน ๒๐๐ ตารางเมตร นั้น การวัด ขนาดของพื้นที่ของสถานที่จำหน่ายอาหารต้องวัดตามขนาดของพื้นที่ที่ใช้ จำหน่ายอาหาร พื้นที่ที่จัดไว้สำหรับบริโภคอาหาร พื้นที่ที่ใช้ทำประกอบ หรือปรุงอาหาร พื้นที่ที่ใช้สะสมอาหาร ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวจะนับเป็นพื้นที่ ที่นำมายื่นขอประกอบกิจการทั้งหมดตามเอกสารประกอบคำขอ ทั้งนี้ นอกจากการพิจารณาขนาดของพื้นที่เพื่อใช้ประกอบการคิดค่าธรรมเนียม ในการออกใบอนุญาตแล้ว สิ่งสำคัญที่ราชการส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการ

คือ การควบคุมดูแลการดำเนินงานกิจการให้ถูกสุขลักษณะโดยการออก
ข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมสุขลักษณะในการประกอบกา
รตามมาตรา ๔๐ เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค เนื่องจากการประกอบ
กิจการสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารเป็นกิจการที่มี
ความเสี่ยงซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของโรคและสุขภาพของ
ประชาชนผู้บริโภคอย่างกว้างขวาง

หมวด ๑๒ ใบอนุญาต

ผู้ประกอบการขาดต่ออายุใบอนุญาตติดต่อกันเป็นเวลาหลายปี เป็นความผิดต่อเรื่องที่มีเจตนาเดียว ถือเป็นกรกระทำผิดกรรมเดียว

๑. กรณีการขาดต่ออายุใบอนุญาตประกอบการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพต่อเรื่องหลายปีเป็นการกระทำผิดกรรมเดียวหรือต่างกรรม ต่างวาระ

๒. การพิจารณาอัตราค่าปรับของคณะกรรมการเปรียบเทียบ กรณีที่ผู้ประกอบการไม่ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามที่กฎหมาย กำหนดเป็นเวลาติดต่อกันหลายปีและยังคงประกอบการอยู่อย่างต่อเนื่องทุกวันโดยไม่ได้รับอนุญาต ควรพิจารณาอัตราค่าปรับอย่างไร

๓. การยื่นคำขอใบอนุญาตหรือต่ออายุใบอนุญาตสามารถมอบให้ ผู้อื่นกระทำการแทนได้หรือไม่

ความเห็น

๑. การประกอบการโดยขาดต่ออายุใบอนุญาตติดต่อกันเป็น เวลาหลายปี ถือเป็นลักษณะของการกระทำความผิดต่อเรื่องที่มีเจตนา เดียว จึงถือเป็นกรกระทำกรรมเดียวตามนัยความเห็นของสำนักงาน อัยการสูงสุด (หนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส ๐๐๐๕/๔๖๒๕ ลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๕๘) ซึ่งผู้ประกอบการมีหน้าที่ต้องยื่นคำขออนุญาต ประกอบกิจการใหม่ และราชการส่วนท้องถิ่นต้องพิจารณาอนุญาตอย่าง เป็นผู้ประกอบการรายใหม่ มิใช่การพิจารณาต่ออายุใบอนุญาต และ

หากมีการประกอบกิจการในระหว่างที่ไม่มีใบอนุญาต จะมีความผิดฐานประกอบกิจการโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ต้องระวางโทษตามมาตรา ๗๑

๒. การกำหนดค่าปรับของคณะกรรมการเปรียบเทียบ เห็นควรกำหนดค่าปรับให้มีความเหมาะสมกับการกระทำความผิด ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ประกอบการไม่กระทำความผิดซ้ำอีก

๓. การมอบให้บุคคลอื่นยื่นคำขอรับใบอนุญาตหรือขอต่ออายุใบอนุญาตต้องมีหนังสือมอบอำนาจแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามหลักแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเจ้าพนักงานท้องถิ่นย่อมมีอำนาจในการเรียกเอกสารหลักฐานอื่นตามสมควรเพิ่มเติมจากผู้ประกอบกิจการได้ แม้ว่าข้อบัญญัติท้องถิ่นจะไม่ได้กำหนดไว้ก็ตาม

**หากผู้ประกอบการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายแล้ว
แม้จะมีผู้คัดค้าน เจ้าพนักงานท้องถิ่นก็ต้องออกใบอนุญาต
ให้แก่ผู้ประกอบการ**

เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสามารถพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพให้แก่ผู้ประกอบการที่ถูกประชาชนคัดค้านได้หรือไม่ อย่างไร

ความเห็น

การประกอบกิจการที่ถูกร้องเรียนหรือคัดค้านไม่ให้มีการประกอบกิจการในชุมชน ราชการส่วนท้องถิ่นต้องพิจารณาข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าได้กำหนดเงื่อนไขให้ต้องจัดทำประชาพิจารณ์หรือต้องมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนก่อนการพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการด้วยหรือไม่

๑) หากไม่ปรากฏว่าต้องจัดทำประชาพิจารณ์หรือรับฟังความคิดเห็นก่อนและเจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นว่าผู้ประกอบการปฏิบัติตามข้อบัญญัติของท้องถิ่นและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องแล้ว ก็สามารถพิจารณาอนุญาตได้ เว้นแต่จะมีกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกำหนดให้การประกอบกิจการนั้นต้องจัดทำประชาพิจารณ์หรือต้องรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนก่อนการประกอบกิจการ และหากเกิดการร้องเรียนจากการประกอบกิจการดังกล่าวในภายหลัง เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔๕ ในการออกคำสั่งให้ผู้ประกอบการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องได้

๒) หากราชการส่วนท้องถิ่นได้ออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นกำหนดให้ต้องมีการจัดทำประชาพิจารณ์หรือรับฟังความคิดเห็นก่อนการอนุญาตประกอบกิจการ ราชการส่วนท้องถิ่นก็ต้องจัดทำตามที่ข้อบัญญัติของท้องถิ่นกำหนดไว้

แต่ทั้งนี้ มาตรา ๕๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๐ อันเป็นกฎหมายแม่บทแห่งข้อบัญญัติในเรื่องดังกล่าว ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ออกประกาศกำหนดประเภทหรือขนาดของกิจการหลักเกณฑ์ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ขออนุญาตจะต้องดำเนินการก่อนการพิจารณาอนุญาต ดังนั้น หากในอนาคตรัฐมนตรีฯ ได้ออกประกาศดังกล่าวแล้ว ราชการส่วนท้องถิ่นต้องพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศดังกล่าวด้วย

การยื่นขออนุญาตประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข
นอกจากเอกสารที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นแล้ว
อาจต้องมีเอกสารหลักฐานตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองหรือ
กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารด้วย

กรณีข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องยื่นเอกสารหลักฐานประกอบการขออนุญาต เช่น ใบอนุญาตก่อสร้าง แต่เนื่องจากสถานประกอบการดังกล่าวประกอบกิจการมาเป็นเวลายาวนาน ทำให้เอกสารสูญหาย หรือบางรายไม่เคยได้รับใบอนุญาตมาตั้งแต่ต้น องค์กรบริหารส่วนตำบลจะสามารถพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการให้กับผู้ประกอบการโดยไม่ต้องยื่นเอกสารใบอนุญาตก่อสร้างได้หรือไม่

ความเห็น

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕๔ และ มาตรา ๕๕ วรรคสาม ให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่นในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอและการออกใบอนุญาตในเรื่องนั้นได้ ซึ่งการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเอกสารหลักฐานที่ผู้ประกอบการต้องนำมายื่นประกอบการขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ จึงเป็นอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นที่ต้องกำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่น และผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว สำหรับในกรณีที่ผู้ประกอบการไม่มีใบอนุญาตก่อสร้างตามกฎหมายควบคุมอาคารนั้น ตามกฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๕ วรรคสอง ได้กำหนดไว้ว่า สถานประกอบการใด

ที่ตั้งอยู่ในเขตกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองหรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลใช้บังคับจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ดังนั้นการยื่นขออนุญาตประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขนอกจากเอกสารที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติของท้องถิ่นแล้วหากสถานประกอบกิจการใดที่ตั้งอยู่ในเขตกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองหรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลใช้บังคับผู้ประกอบการจะต้องมีเอกสารหลักฐานการดำเนินการตามที่กฎหมายดังกล่าวกำหนดไว้ด้วย

ส่วนกรณีที่ผู้ประกอบการแจ้งว่าใบอนุญาตก่อสร้างสูญหายหรือไม่ได้รับใบอนุญาตมาตั้งแต่ต้น ในเบื้องต้นราชการส่วนท้องถิ่นควรตรวจสอบว่าพื้นที่ที่อยู่ในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นตั้งอยู่ในเขตที่กฎหมายว่าด้วยการผังเมืองหรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลใช้บังคับหรือไม่ หากตั้งอยู่ในเขตที่กฎหมายว่าด้วยการผังเมืองหรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลใช้บังคับต้องแจ้งผู้ประกอบการให้ดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองหรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร และนำเอกสารหลักฐานการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองหรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมาใช้เป็นเอกสารประกอบการยื่นขอรับใบอนุญาตตามกฎหมายว่าการสาธารณสุข เนื่องจากการพิจารณาอนุญาตตามกฎหมายการสาธารณสุข ราชการส่วนท้องถิ่นจะต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายเฉพาะที่ควบคุมเรื่องนั้น ๆ ตามลำดับในการนำมาบังคับใช้ด้วย โดยเฉพาะกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารหรือกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองซึ่งผู้ประกอบการต้องขออนุญาตก่อสร้างอาคารและปฏิบัติให้ถูกต้องตามที่หลักเกณฑ์ที่กฎหมายได้กำหนดไว้ด้วย

ราชการส่วนท้องถิ่นไม่มีอำนาจในการยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาต
แต่สามารถที่จะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมกับประเภท
และขนาดของกิจการได้

หาหรือเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นของผู้ประกอบการสินค้า
หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงและโรงสีข้าว
ชุมชน ประเภทผลิตและจำหน่ายปลาสด และผลิตและจำหน่ายเครื่องจักรสาน
โดยเป็นการดำเนินกิจการร่วมกันของคนในชุมชนในลักษณะเป็นกลุ่ม
สหกรณ์

๑. เทศบาล ก. จะกำหนดการยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการ
ประกอบกิจการดังกล่าวข้างต้น ไว้ในเทศบัญญัติแต่ยังคงอยู่ภายใต้การ
ควบคุมดูแลของเทศบัญญัติได้หรือไม่

๒. เทศบาล ก. จะดำเนินการตามมาตรา ๓๒ (๑) แห่งพระราช
บัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยประกาศให้กิจการดังกล่าวข้าง
ต้น เป็นกิจการที่ยกเว้นการควบคุมภายในเขตเทศบาล ก. ได้หรือไม่

ความเห็น

๑. ตามมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕
กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติของท้องถิ่น กำหนด
อัตราค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตให้ดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อ
สุขภาพตามมาตรา ๓๓ โดยไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนด
ค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้
บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ ดังนั้น ราชการ

ส่วนท้องถิ่นจึงมีอำนาจเฉพาะการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงเท่านั้น ไม่มีอำนาจในการยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตไว้ในเทศบัญญัติ เนื่องจากการยกเว้นค่าธรรมเนียมเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ตามมาตรา ๕ ทั้งนี้ หากราชการส่วนท้องถิ่นต้องการที่จะแบ่งเบาภาระของประชาชน สามารถที่จะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมกับประเภทและขนาดของกิจการ ตามที่เห็นสมควรได้

๒. หากราชการส่วนท้องถิ่นพิจารณาแล้วว่าการประกอบกิจการดังกล่าวข้างต้น เป็นกิจการที่ไม่จำเป็นต้องมีการควบคุมภายในพื้นที่ ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถที่จะไม่กำหนดกิจการประเภทดังกล่าวในข้อบัญญัติของท้องถิ่นก็ได้ ตามความในมาตรา ๓๒(๑) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่ไม่สามารถที่จะประกาศกำหนดให้กิจการประเภทดังกล่าวเป็นกิจการที่ได้รับการยกเว้นการควบคุมไว้ในข้อบัญญัติของท้องถิ่น เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติกฎหมายตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้อำนาจไว้ ทั้งนี้ หากกิจการใดที่ไม่ได้ประกาศเป็นกิจการที่ต้องควบคุมภายในท้องถิ่น ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถเข้าไปควบคุมเหตุรำคาญดังกล่าว โดยออกคำสั่งให้ผู้ประกอบกิจการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ถูกต้องตามสุขลักษณะได้

หากวันที่ออกใบอนุญาตหรือวันสิ้นสุดใบอนุญาตตรงกับวันหยุดทำการ
ก็สามารถระบุวันที่ออกใบอนุญาตหรือวันสิ้นสุดใบอนุญาต
ซึ่งตรงกับวันหยุดราชการได้

ราชการส่วนท้องถิ่น ขอหารือเกี่ยวกับใบอนุญาต ดังนี้

1. เรื่องการต่ออายุใบอนุญาต การลงบันทึกในใบอนุญาต เช่น
ใบอนุญาต ข้อ (๕) ใบอนุญาตฉบับนี้ออกให้เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.
(๖) ใบอนุญาตนี้สิ้นอายุวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ถ้าหากผู้ประกอบการมายื่นคำร้องขอต่ออายุใบอนุญาต ต่อไปนี้
จะทำการบันทึกใน (๕) และ (๖) อย่างไร

กรณีที่ ๑ มายื่นคำร้องก่อนวันสิ้นอายุ ๑ เดือน

กรณีที่ ๒ มายื่นคำร้องก่อนวันสิ้นอายุ ๑ วัน

กรณีที่ ๓ มายื่นคำร้องในวันสิ้นอายุ

กรณีที่ ๔ มายื่นคำร้องหลังวันสิ้นอายุ

และสมมติว่าทั้ง ๔ กรณี ผู้ประกอบการมายื่นคำร้องพร้อมชำระ
ค่าธรรมเนียม จะสามารถรับได้ทั้ง ๔ กรณีหรือไม่ (โดยที่ข้อบัญญัติของ
ท้องถิ่นกำหนดให้ชำระในวันที่มายื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต)

๒. การเสียค่าปรับร้อยละ ๒๐ ของค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระ
ในกรณีที่ ๑-๓ จะนับตั้งแต่วันที่มายื่นคำร้อง หรือวันสิ้นสุดของใบอนุญาต

๓. กรณีผู้ประกอบการมาชำระค่าธรรมเนียมก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ
จะลงวันที่ เลขที่ใบเสร็จรับเงินวันไหน และต้องตรงกับวันที่ในข้อ (๕)
ของใบอนุญาตหรือไม่

๔. หากวันที่ในข้อ (๕) และ (๖) ของใบอนุญาตครบ ๓๖๕ วัน หรือ
๑ ปี ตรงกับวันหยุดราชการจะสามารถลงได้หรือไม่

๕. หากมายื่นคำร้องต่ออายุก่อนวันสิ้นอายุใบอนุญาตเดิม คือ กรณีที่ ๑ - ๓ การลงวันที่ในข้อ (๕) ตรงกับใบเสร็จรับเงิน จะถือว่าเป็นการยื่นชื่อล่วงหน้าหรือไม่ และสามารถยื่นชื่อใบอนุญาตข้อ (๕) โดยระบุวันที่ออกใบอนุญาตก่อนล่วงหน้าวันลงนามจริงได้หรือไม่

ความเห็น

ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕๕ มีหลักว่า ใบอนุญาตที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต และให้ใช้ได้เพียงในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นที่ออกใบอนุญาตให้เท่านั้น การต่ออายุใบอนุญาตต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ พร้อมกับเสียค่าธรรมเนียม และให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการขอต่ออายุใบอนุญาต และการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

๑. กรณีที่ข้อบัญญัติตำบล ก. บัญญัติว่า “ข้อ ๑๒ ผู้ได้รับอนุญาตประกอบกิจการค้าประเภทใด ที่ประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการค้าเช่นนั้นต่อไป จะต้องยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามแบบที่กำหนดท้ายข้อบังคับนี้ ภายในกำหนดสามสิบวันก่อนสิ้นอายุใบอนุญาต” และข้อ ๑๓ “ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตตามข้อ ๑๒ จะต้องชำระค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ ในวันที่มารับใบอนุญาตหรือวันที่มายื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตแล้วแต่กรณี” ดังนั้น จากข้อบัญญัติ ดังกล่าว กรณีที่ ๑ - ๓ จึงยังอยู่ในระยะสามสิบวันตามที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติฯ ผู้ประกอบกิจการ

จึงสามารถมายื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตได้ โดยจะชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในวันที่ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตหรือในวันที่ได้รับใบอนุญาตก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่เทศบาลตำบล ก. กำหนดในข้อบัญญัติฯ ข้อ ๑๓ ส่วนกรณี ที่ ๔ เป็นการยื่นคำขอต่ออายุหลังจากใบอนุญาตสิ้นอายุ ผู้ประกอบกิจการ ต้องยื่นคำขออนุญาตประกอบกิจการใหม่ และเจ้าพนักงานท้องถิ่นต้อง พิจารณาอนุญาตอย่างเป็นผู้ประกอบกิจการรายใหม่ มิใช่การพิจารณาต่ออายุใบอนุญาต และหากมีการประกอบกิจการในระหว่างที่ไม่มีใบอนุญาต จะมีความผิดฐานประกอบกิจการโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

๒. ตามข้อบัญญัติฯ ข้อ ๑๓ ข้างต้น ได้กำหนดให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตและผู้ที่ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ต้องมาชำระค่าธรรมเนียมในวัน ที่มารับใบอนุญาตหรือวันที่ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต แล้วแต่กรณี โดยหากไม่ชำระค่าธรรมเนียมตามที่กำหนด จะต้องชำระค่าปรับเพิ่มขึ้นอีก ร้อยละยี่สิบของจำนวนค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระ เว้นแต่จะได้บอกเลิกการ ดำเนินกิจกรรมก่อนถึงกำหนดการเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดใน ข้อบัญญัติฯ จึงเห็นว่ากรณีการขอต่ออายุใบอนุญาตตามข้อบัญญัติฯ ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตต้องชำระค่าธรรมเนียมในวันที่ยื่นคำขอต่ออายุ ใบอนุญาต หากไม่ชำระค่าธรรมเนียมในวันดังกล่าว จะถือว่าผู้ประกอบ กิจการค้างชำระค่าธรรมเนียม และจะต้องชำระค่าปรับเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ ยี่สิบของจำนวนอัตราค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระ

๓. ตอบประเด็นที่ ๓ - ๕ ตามข้อบัญญัติฯ ข้อ ๑๒ ที่กล่าวแล้วข้างต้น ประกอบพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๖๔ วรรคสาม กำหนดให้บุคคลใดที่ต้องทำการอย่างหนึ่งอย่างใด

ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดหรือโดยคำสั่งของเจ้าหน้าที่ ถ้าวันสุดท้ายเป็นวันหยุดทำการสำหรับเจ้าหน้าที่หรือวันหยุดตามประเพณีของบุคคลผู้รับคำสั่ง ให้ถือว่าระยะเวลานั้นสิ้นสุดในวันทำงานที่ถัดจากวันหยุดนั้น เว้นแต่กฎหมายหรือเจ้าหน้าที่ที่มีคำสั่งจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๐๒ ข้อ ๒ กำหนดว่า วันหยุดราชการประจำสัปดาห์ คือ วันเสาร์และวันอาทิตย์ หยุดราชการเต็มวันทั้ง ๒ วัน รวมทั้งประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับอื่น ๆ ที่ว่าด้วยเรื่องกำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ ทำให้เห็นได้ว่า กฎหมายได้กำหนดภาระหน้าที่ให้กับบุคคลที่มีหน้าที่ต้องทำการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดหรือโดยคำสั่งของเจ้าหน้าที่ที่กระทำการตามอำนาจหน้าที่ ดังนั้นการที่เทศบาลตำบล ก. ได้กำหนดระยะเวลาในการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตไว้แล้วในข้อบัญญัติฯ ผู้ประกอบกิจการจึงมีหน้าที่ต้องมายื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตภายในกำหนดระยะดังกล่าว แต่หากวันสุดท้ายของระยะเวลาที่กำหนดนั้นตรงกับวันหยุดทำการตามประกาศเป็นทางการหรือตามประเพณี ให้ผู้ประกอบกิจการมายื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตในวันเริ่มทำการใหม่ต่อจากวันที่หยุดทำการนั้น และเมื่อผู้ประกอบกิจการได้ชำระค่าธรรมเนียมแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ชำระเงินทุกครั้ง โดยลงวัน เดือน ปีที่ได้รับเงินตามจริง ซึ่งวันที่ออกใบอนุญาตและวันที่ออกใบเสร็จรับเงินอาจจะเป็นวันเดียวกันหรือต่างวันก็ได้

สำหรับกรณีการลงวันที่ออกใบอนุญาตหรือวันที่ใบอนุญาตสิ้นสุดซึ่งตรงกับวันหยุดราชการนั้น สำนักกฎหมายปกครอง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ให้ความเห็นว่า การลงวันที่ออกใบอนุญาตต้องเป็นวันที่ต่อเนื่องกันจากใบอนุญาตฉบับเดิม เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของ

ผู้ประกอบการ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๖๕ ที่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ขยายระยะเวลาวันสิ้นสุดของคำสั่งทางปกครองและให้มีผลย้อนหลังได้ หากการสิ้นสุดตามระยะเวลาเดิมจะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้รับคำสั่ง ดังนั้น หากวันที่ออกใบอนุญาตหรือวันสิ้นสุดใบอนุญาตตรงกับวันหยุดทำการตามประกาศเป็นทางการหรือตามประเพณี ก็สามารถลงวันที่ออกใบอนุญาตหรือวันสิ้นสุดใบอนุญาตซึ่งตรงกับวันหยุดราชการได้ เพื่อให้ใบอนุญาตมีความต่อเนื่องและเป็นการคุ้มครองประโยชน์ของผู้ประกอบการ และสำหรับการลงนามในใบอนุญาตนั้น สามารถลงนามได้ในวันที่เริ่มทำการตามปกติโดยไม่ถือเป็นการลงนามย้อนหลัง หรือหากในวันดังกล่าวนายกเทศมนตรีไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ก็สามารถมอบอำนาจเป็นหนังสือให้รองนายกเทศมนตรีปฏิบัติหน้าที่แทนได้ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๔๘ วิสดี วรรคสาม

การจะขยายกิจการซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ที่ได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นไว้ จะต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อน

กรณีผู้ประกอบการห้องเช่าปรับปรุงโครงสร้างอาคารโดยเพิ่มจำนวนห้องเช่าจากจำนวน ๗๙ ห้อง เป็น ๒๙๒ ห้อง ซึ่งต้องจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) แต่ผู้ประกอบการยังไม่ดำเนินการดังกล่าว จึงมีประเด็นหารือว่าต้องจัดเก็บค่าธรรมเนียมตามใบอนุญาตเดิมหรือจัดเก็บตามจำนวนห้องที่เพิ่มขึ้น

ความเห็น

๑. การประกอบกิจการห้องเช่า ถือเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเภทที่ ๙ (๖) การประกอบกิจการหอพัก อาคารชุดให้เช่า ห้องเช่า หรือห้องแบ่งเช่าหรือกิจการอื่นในทำนองเดียวกัน ซึ่งผู้ประกอบกิจการต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการก่อนเริ่มดำเนินกิจการ ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๕ ซึ่งบัญญัติ ให้การประกอบกิจการที่อยู่ในเขตที่กฎหมายว่าด้วยการผังเมือง กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลบังคับใช้ ผู้ประกอบกิจการจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และกฎหมายอื่น ที่เกี่ยวข้องด้วย แม้ว่าผู้ประกอบกิจการจะได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการห้องเช่าจำนวน ๗๙ ห้อง แต่ถ้าหากผู้ประกอบกิจการมีการขยายกิจการ หรือมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขเพิ่มเติมกระบวนการหรือวิธีการประกอบกิจการที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่ได้ขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นไว้ จะต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อพิจารณาอนุญาตก่อน และในกรณีนี้ผู้ประกอบกิจการต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) และนำเอกสารมาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาตต่อไป หากผู้ประกอบกิจการนิ่งเฉยไม่ดำเนินการ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินคดีฐานประกอบกิจการโดยไม่ได้รับอนุญาตและออกคำสั่งตาม มาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

๒. การคิดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามบัญชีอัตราค่า
ธรรมเนียมท้ายเทศบัญญัติฯ นั้น เห็นว่า หากผู้ประกอบการได้ดำเนิน
การให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕
กฎกระทรวงกำหนดควบคุมสถานประกอบการที่เป็นอันตรายต่อ
สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อบัญญัติของท้องถิ่น และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องแล้ว
ประกอบกับเจ้าพนักงานท้องถิ่นพิจารณาออกใบอนุญาตแล้ว จึงจะ
สามารถจัดเก็บอัตราค่าธรรมเนียมได้ตามมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติ
การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่ทั้งนี้ ราชการส่วนท้องถิ่นยังมีอำนาจออก
ข้อบัญญัติของท้องถิ่นกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ
เงื่อนไข และไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งเทศบาล ก. ได้กำหนด
อัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตไว้ในบัญชีอัตราค่าธรรมเนียมท้าย
เทศบัญญัติ ก. เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๒ โดย
กำหนดให้การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทที่ ๙.๕
การประกอบกิจการหอพัก อาคารชุดให้เช่า ห้องเช่า ห้องแบ่งเช่า หรือ
กิจการอื่นในทำนองเดียวกัน มีแบ่งการเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็น
๗ อัตรา ซึ่งเดิมผู้ประกอบการได้มายื่นขออนุญาตประกอบกิจการห้อง
เช่าจำนวน ๗๙ ห้อง และเจ้าพนักงานท้องถิ่นเรียกเก็บค่าธรรมเนียม
ใบอนุญาตตามบัญชีอัตราค่าธรรมเนียมท้ายเทศบัญญัติฯ ข้อ ๙.๕ จ. กล่าวคือ
จำนวนห้องเกิน ๕๐ แต่ไม่เกิน ๑๐๐ ห้อง มาโดยตลอด แต่ต่อมา
ผู้ประกอบการมายื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต และปรากฏว่าได้มีการ
ปรับปรุงโครงสร้างอาคารโดยเพิ่มจำนวนห้องเช่าเป็น ๒๙๒ ห้อง ดังนั้น
จึงเห็นว่าการที่ผู้ประกอบการปรับปรุงโครงสร้างอาคารใหม่โดย
เพิ่มจำนวนห้องเช่าเป็นจำนวน ๒๙๒ ห้อง จึงเข้าข่ายต้องเรียกเก็บอัตรา
ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามบัญชีอัตราค่าธรรมเนียมท้ายเทศบัญญัติฯ
ข้อ ๙.๕ ข. กล่าวคือ จำนวนห้องเกิน ๒๐๐ ห้อง ทั้งนี้ ตามที่กำหนดใน
เทศบัญญัติเทศบาล ก.

หมวด ๑๓ ค่าธรรมเนียมและค่าปรับ

ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจที่จะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมได้ ตามที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินกว่าอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ราชการส่วนท้องถิ่นขอหารือแนวทางการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ดังนี้

๑. ระบุคำว่า “...อัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินตามที่กฎกระทรวง กำหนด” ไว้ในท้ายเทศบัญญัติได้หรือไม่

๒. เทศบาล ข. จะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในเทศบัญญัติ ดังกล่าว ต่ำกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ ได้หรือไม่

๓. ในการตราเทศบัญญัตินี้ หากเทศบาลจะกำหนดข้อความที่ว่า “กรณีนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและ มูลฝอย ซึ่งอาจขัดหรือแย้งกับเทศบัญญัตินี้ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นจัดทำ โครงการ แผนงาน วิธีการเสนอต่อสภาเทศบาลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อน การดำเนินการ” ไว้ในเทศบัญญัติได้หรือไม่

ความเห็น

๑. ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๐(๔) ให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นกำหนดอัตรา ค่าธรรมเนียมการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ในพื้นที่ของตนได้ไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง และมาตรา ๖๓ ได้ให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นกำหนดอัตรา

ค่าธรรมเนียมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขและไม่เกินอัตราที่กำหนดใน กฎกระทรวง ประกอบกับกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออก ใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการ สิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๒ ก็ได้กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่น มีอำนาจออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมต้องไม่เกิน อัตราที่กฎกระทรวงกำหนด ดังนั้น จึงเป็นอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่น ที่จะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการให้บริการเก็บ ขนสิ่งปฏิภูลหรือ มูลฝอย และอัตราค่าธรรมเนียมในการออกใบอนุญาต โดยสามารถ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมได้ตามที่ราชการส่วนท้องถิ่นเห็นควรว่าเหมาะสม แต่ต้องไม่เกินกว่าอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง เพื่อเป็นหลักปฏิบัติ โดยไม่สามารถกำหนดให้เป็นดุลพินิจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ ทั้งนี้ ควรได้รับความเห็นชอบจากประชาชนในพื้นที่ก่อนเสนอร่างเทศบัญญัติ ต่อสภาเทศบาล (ตามมติของคณะกรรมการสาธารณสุข ครั้งที่ ๘๐-๓/๒๕๕๓)

๒. ตามกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่น ในการกำหนดอัตราธรรมเนียมได้ไม่เกินกว่าอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฯ ดังนั้น ย่อมสามารถกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการให้บริการเก็บ ขนสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอยในอัตราต่ำกว่าอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฯ ได้

๓. ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๔๘ เตรส (๑) กำหนดให้นายกเทศมนตรีมีอำนาจกำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เทศบัญญัติ และนโยบาย ดังนั้น เมื่อมีกฎหมายบัญญัติ อำนาจหน้าที่ไว้โดยชัดแจ้งแล้ว จึงเห็นว่านายกเทศมนตรีไม่สามารถ กำหนดนโยบายที่ขัดแย้งหรือแย้งกับกฎหมายได้แม้จะได้รับความเห็น ชอบจากสภาเทศบาลแล้วก็ตาม

กิจการที่ขาดต่ออายุใบอนุญาตต้องดำเนินการยื่นขอรับใบอนุญาตใหม่ โดยไม่สามารถจ่ายค่าธรรมเนียมใบอนุญาตย้อนหลังได้

การเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตย้อนหลัง กรณี สถานประกอบกิจการที่ขาดการต่ออายุใบอนุญาตหรือประกอบกิจการโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น เมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบ พิจารณาเปรียบเทียบปรับสถานประกอบการเรียบร้อยแล้วคณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจให้สถานประกอบกิจการดังกล่าว จ่ายค่าธรรมเนียมใบอนุญาตย้อนหลังนับจากวันที่เริ่มประกอบกิจการจนถึงวันที่ได้รับใบอนุญาตได้หรือไม่

ความเห็น

ตามบทบัญญัติมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้ใบอนุญาตมีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต และการต่ออายุใบอนุญาตต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุพร้อมกับชำระค่าธรรมเนียม และให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ซึ่งการต่ออายุใบอนุญาต ผู้ประกอบกิจการต้องมายื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ หากผู้ประกอบกิจการมายื่นคำขอต่ออายุหลังใบอนุญาตสิ้นอายุ ผู้ประกอบกิจการต้องยื่นคำขออนุญาตประกอบกิจการใหม่ โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องพิจารณาอนุญาตอย่างเป็นทางการใหม่ มิใช่การพิจารณาต่ออายุใบอนุญาต และหากมีการประกอบกิจการระหว่างที่ไม่มีใบอนุญาตจะมีความผิดฐานประกอบกิจการโดยไม่ได้รับ

ใบอนุญาตตามมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษตามมาตรา ๗๑ ดังนั้น ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการขาดต่ออายุใบอนุญาตเป็นระยะเวลาหลายปีผู้ประกอบกิจการจะมีความผิดตามมาตรา ๓๓ และเมื่อผู้ประกอบกิจการมายื่นขอรับใบอนุญาตเจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องพิจารณาอนุญาตอย่างเป็นผู้ประกอบกิจการรายใหม่ ส่วนระยะเวลาที่ผู้ประกอบกิจการดำเนินกิจการโดยไม่ได้รับใบอนุญาต เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจ ในการดำเนินคดีกับผู้ประกอบกิจการตามระยะเวลาที่ประกอบกิจการโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ซึ่งมีโทษตามมาตรา ๗๑

กรณีที่ผู้ประกอบกิจการไม่ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามที่กฎหมายกำหนดเป็นเวลาติดต่อกันหลายปีและยังคงประกอบกิจการอยู่อย่างต่อเนื่องทุกวันโดยไม่ได้รับอนุญาต สำนักงานอัยการสูงสุด ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวไว้ว่า การกระทำดังกล่าวเป็นลักษณะของการกระทำความผิดต่อเนื่องที่มีเจตนาเดียวถือเป็นการกระทำความผิดเดียว

สำหรับอำนาจในการสั่งให้สถานประกอบการที่ประกอบกิจการโดยไม่ได้รับใบอนุญาตจ่ายค่าธรรมเนียมใบอนุญาตย้อนหลังนับจากวันที่เริ่มประกอบกิจการจนถึงวันที่ได้รับใบอนุญาต คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีไม่มีอำนาจดังกล่าว เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติในมาตราใดแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ให้อำนาจในเรื่องดังกล่าวไว้ จึงไม่สามารถกระทำได้ ทั้งนี้เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพราชการส่วนท้องถิ่นควรมีการตรวจตรา แนะนำ และแจ้งเตือนผู้ประกอบการให้มายื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ หากผู้ประกอบกิจการไม่ดำเนินการราชการส่วนท้องถิ่นควรดำเนินคดีตามกฎหมายไม่ควรปล่อยให้มีการขาดต่ออายุใบอนุญาตเป็นเวลาหลายปี

ราชการส่วนท้องถิ่นไม่สามารถออกข้อบัญญัติท้องถิ่น
ยกเว้นค่าธรรมเนียม และเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่สามารถลดหย่อน
ค่าปรับกรณีค้างชำระค่าธรรมเนียมได้

๑. ราชการส่วนท้องถิ่นจะออกข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยอาศัยความตามมาตรา ๖๓ เพื่องดเว้นค่าธรรมเนียมให้แก่ผู้ประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาอุทกภัย ได้หรือไม่ อย่างไร

๒. การยกเว้นหรือลดหย่อนค่าปรับเพิ่มตามความในมาตรา ๖๕ จะสามารถดำเนินการ โดยอาศัยความตามบทบัญญัติใดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในการดำเนินการเนื่องจากการไม่ชำระค่าธรรมเนียมหรือชำระค่าธรรมเนียมล่าช้า เป็นเหตุสุดวิสัยเพราะอุทกภัยซึ่งมิใช่ความผิด ของผู้ประกอบการ

ความเห็น

๑. ราชการส่วนท้องถิ่นไม่สามารถออกข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยอาศัยความตามบทบัญญัติมาตรา ๖๓ เพื่องดเว้นค่าธรรมเนียมให้แก่ผู้ประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาอุทกภัยได้ เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติใดกำหนดให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นยกเว้นการเก็บค่าธรรมเนียมได้ ทั้งนี้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕ ได้กำหนดไว้ว่าการกำหนดค่าธรรมเนียมหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งในปัจจุบันกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้งและการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ มิได้กำหนดการยกเว้นค่าธรรมเนียมไว้แต่ประการใด

๒. การยกเว้นหรือการลดหย่อนค่าปรับเพิ่มตามความในมาตรา ๖๕ นั้น ไม่สามารถกระทำได้นี้เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติที่ให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการยกเว้นหรือลดหย่อนค่าปรับเพิ่มดังกล่าวได้ เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติที่ให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการยกเว้นหรือลดหย่อนค่าปรับเพิ่มดังกล่าวได้

หมวด ๑๕

การออกคำสั่งทางปกครอง การเปรียบเทียบปรับและดำเนินคดี

ความผิดที่มีโทษเกินกว่าอำนาจเปรียบเทียบคดีของเจ้าพนักงานท้องถิ่น จะส่งฟ้องคดีทันทีไม่ได้ ต้องส่งให้คณะกรรมการเปรียบเทียบพิจารณา และมีความเห็นให้ฟ้องคดีเสียก่อน

กรณีโรงงานอุตสาหกรรมประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยไม่ได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยเจ้าของโรงงาน อุตสาหกรรมเป็นผู้ยอมรับด้วยตนเอง กรณีดังกล่าวควรดำเนินการส่งคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี หรือส่งฟ้องดำเนินคดี และมีหลักในการดำเนินการอย่างไร

ความเห็น

ตามมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดว่าบรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรถูกได้รับโทษถึงจำคุก หรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบ แสดงว่ากฎหมายการสาธารณสุขประสงค์ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบเป็นผู้ที่จะมีความเห็นว่าควรหรือไม่ควรฟ้องคดี ดังนั้น จึงเห็นว่าจะต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบพิจารณาเสียก่อน เว้นแต่กรณีที่คณะกรรมการเปรียบเทียบได้มีการมอบหมายให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้สำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือเป็นความผิดที่มี

โทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท หรือทั้งจำ
ทั้งปรับ กรณีนี้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย
สามารถมีความเห็นให้ส่งเรื่องต่อพนักงานสอบสวนเพื่อฟ้องคดีได้เอง

**ในระหว่างที่มีการดำเนินการเปรียบเทียบคดี
หรือส่งฟ้องดำเนินคดี เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถดำเนินการ
ออกใบอนุญาตให้ผู้ประกอบกิจการได้**

ความเห็น

กรณีมีการยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการในขณะที่มีการส่ง
เรื่องเปรียบเทียบคดี หรือส่งฟ้องดำเนินคดีนั้น เห็นว่า การพิจารณาออก
ใบอนุญาตเป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖ แห่ง
พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งต้องพิจารณาไปตามหลัก
เกณฑ์ที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่น หากขณะที่ยื่นคำขอรับใบอนุญาต
ผู้ประกอบกิจการปฏิบัติได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบัญญัติ
ท้องถิ่นและกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว เจ้าพนักงานท้องถิ่นย่อมต้องออก
ใบอนุญาตให้แก่ผู้ประกอบกิจการ เนื่องจากการพิจารณาอนุญาตเป็น
คนละกรณีกับการดำเนินคดีสำหรับความผิดที่เกิดก่อนหน้านี้นี้

ผู้ที่ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยไม่ได้รับใบอนุญาต
เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำสั่งให้หยุดประกอบกิจการได้
โดยไม่ต้องมีการแจ้งเตือนก่อน

ความเห็น

กรณีการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยไม่ได้รับใบอนุญาต และราชการส่วนท้องถิ่นได้ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเรื่องควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพไว้ถูกต้องตามกระบวนการที่กฎหมายกำหนดแล้ว ถือว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดสำเร็จแล้วฐานฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นย่อมมีอำนาจออกคำสั่งให้หยุดดำเนินกิจการได้ทันทีตามมาตรา ๔๕ โดยไม่ต้องมีการแจ้งเตือนก่อนก็ได้ และสามารถดำเนินคดีสำหรับการกระทำความผิดนั้นได้

การออกคำสั่งให้ปรับปรุงแก้ไขต้องมีการแจ้งข้อเท็จจริง
หรือเปิดโอกาสให้ผู้รับคำสั่งมีโอกาสโต้แย้งอย่างเพียงพอ
และควรให้เวลาตามสมควรด้วย

ความเห็น

การออกคำสั่งให้ปรับปรุงแก้ไขนั้น ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับวิธีการในทางปฏิบัติไว้โดยเฉพาะ ดังนั้น จึงต้องนำบทบัญญัติมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาปฏิบัติคือต้องมีการแจ้งข้อเท็จจริงหรือเปิดโอกาสให้ผู้รับคำสั่งมีโอกาสโต้แย้งอย่างเพียงพอ รวมทั้งต้องให้ระยะเวลา

ในการปรับปรุงแก้ไขตามสมควร ดังเช่นกรณีคำสั่งตามมาตรา ๔๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งต้องกำหนดระยะเวลาเพื่อให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามคำสั่งไม่น้อยกว่าเจ็ดวันไม่เช่นนั้น อาจถูกโต้แย้งว่าเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายได้ เว้นแต่เห็นว่ากรณีนั้น จะก่อให้เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อ สุขภาพของประชาชนจึงมีอำนาจสั่งให้หยุดดำเนินการได้ทันที

การออกคำสั่งให้หยุดดำเนินการตามมาตรา ๔๕ อาจสั่งให้หยุดกิจการทั้งหมดหรือหยุดแต่บางส่วนก็ได้

ความเห็น

มาตรา ๔๕ ให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำสั่งให้ผู้ประกอบ กิจการหยุดดำเนินการได้ ๒ กรณี คือ ๑) กรณีที่ผู้ประกอบการฝ่าฝืน คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่ให้ปรับปรุงแก้ไข หรือ ๒) การประกอบ กิจการนั้นจะก่อให้เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน ทั้งนี้ ให้หยุดดำเนินการนั้นไว้ทันที เป็นการชั่วคราวจนกว่าจะเป็นที่พอใจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าปราศจาก อันตรายแล้ว โดยไม่ได้ระบุว่าต้องสั่งให้หยุดดำเนินการทั้งหมดหรือบางส่วน ดังนั้น จึงเห็นว่าเป็นดุลพินิจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่จะพิจารณา ประกอบกับข้อเท็จจริงว่าจำเป็นต้องให้หยุดดำเนินการทั้งหมดหรือ เฉพาะบางส่วนที่จะสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการประกอบกิจการนั้นได้ เว้นแต่กรณีที่การประกอบกิจการดังกล่าวไม่ได้รับใบอนุญาต เจ้าพนักงาน ท้องถิ่นสมควรสั่งให้หยุดดำเนินการนั้นทั้งหมด

โรงงานมีอาคารหลายหลังในรั้วเดียวกัน มีเลขที่บ้านทุกหลัง
ประกอบกิจการประเภทเดียว
ถือว่าเป็นกิจการประเภทเดียวเท่านั้น

กรณีโรงงานอุตสาหกรรมมีอาคารหลายหลัง แต่ละหลังมีเลขที่บ้าน โดยอยู่ในรั้วเดียวกัน ประกอบกิจการผลิตประตูปลาสติก มีบางอาคารที่มีเครื่องจักร มีบางอาคารเป็นที่เก็บของที่ผลิตและวัตถุดิบในการผลิต ใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพขาดการต่ออายุมา ๔ ปี หากส่งฟ้องดำเนินคดีต้องฟ้อง ๑๕ คดี ตามเลขที่บ้าน หรือ ๑ คดี ตามประเภทกิจการเดียว คือ ผลิตประตูปลาสติกโดยไม่ได้รับอนุญาต

ความเห็น

ตามมาตรา ๓๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดว่า ใบอนุญาตตามกฎหมายนี้ให้ใช้ได้สำหรับกิจการประเภทเดียวและสำหรับสถานที่แห่งเดียว ดังนั้น แม้สถานประกอบกิจการแห่งหนึ่งจะมีอาคารสำหรับประกอบกิจการหลายหลัง และแต่ละหลังมีเลขที่บ้าน แต่อยู่ในรั้วเดียวกันก็ต้องถือว่าเป็นกิจการประเภทเดียว และกรณีที่ขาดต่ออายุใบอนุญาตอันเป็นความผิดตามกฎหมายก็ต้องดำเนินคดีเป็นคดีเดียวเท่านั้น

โรงงานมีการประกอบกิจการผลิตสินค้าประเภทเดียว แต่มีการสะสม
วัตถุดิบที่ใช้เพื่อผลิตสินค้าประเภทนั้น ซึ่งเข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็น
อันตรายต่อสุขภาพอีกประเภทหนึ่งด้วย
ถือว่าเป็นการประกอบกิจการประเภทเดียวเท่านั้น

กรณีสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพแห่งหนึ่งมีการ
ผลิตสินค้าเพียงประเภทเดียว แต่มีการสะสมวัตถุดิบหลายชนิดเพื่อใช้ผลิต
สินค้าประเภทนั้น ซึ่งการสะสมวัตถุดิบแต่ละชนิดนั้นเข้าข่ายเป็นกิจการที่
เป็นอันตรายต่อสุขภาพด้วยจะต้องยื่นขอรับใบอนุญาตที่ประเภท

ความเห็น

การที่สถานประกอบกิจการแห่งหนึ่งมีการผลิตสินค้าเพียงประเภทเดียว
แต่มีการสะสมวัตถุดิบหลายชนิดเพื่อใช้ผลิตสินค้าประเภทนั้น ซึ่งการ
สะสมวัตถุดิบเหล่านั้นเข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพด้วย
เช่น การประกอบกิจการหล่อโลหะโดยมีการเก็บสะสมถ่านโค้กเพื่อเป็น
เชื้อเพลิงสำหรับการประกอบกิจการดังกล่าวด้วย แต่ไม่ได้มีการจำหน่าย
ถ่านโค้กแก่ผู้ใด กรณีนี้การเก็บถ่านโค้กเป็นเพียงกระบวนการที่ต่อเนื่อง
กับการหล่อโลหะ จึงถือว่าเป็นการประกอบกิจการเพียงประเภทเดียวคือ
กิจการหล่อโลหะเท่านั้น

ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถปรับตัวอย่างแบบฟอร์ม
ตามแนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พ.ศ. ๒๕๓๕ ของกรมอนามัยได้

ราชการส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องยึดการใช้แบบฟอร์มตามแนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ (เล่มปกเขียว พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๕๒) ของกรมอนามัย ในการปฏิบัติงาน หรือสามารถเปลี่ยนแปลง แก้ไข ลบ หรือเพิ่มข้อความในตัวอย่างหนังสือคำสั่ง หรือแบบฟอร์มต่าง ๆ ของกรมอนามัยในคู่มือต่าง ๆ ได้หรือไม่

ความเห็น

แบบฟอร์มตามคู่มือแนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น เป็นเพียงแนวทางตัวอย่างเท่านั้น ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับการใช้งานของพื้นที่ตนเองได้ แต่มีข้อควรระวังคือต้องให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ส่วนที่ ๔ ว่าด้วยรูปแบบและผลของคำสั่งทางปกครองด้วย

**ความผิดที่คณะกรรมการเปรียบเทียบไม่ได้มอบหมาย
ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย
จะต้องส่งให้คณะกรรมการเปรียบเทียบเป็นผู้พิจารณา**

ราชการส่วนท้องถิ่น สามารถส่งเรื่องเปรียบเทียบปรับกรณีสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นไปยังที่ว่าการอำเภอที่ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นตั้งอยู่ เพื่อดำเนินการเปรียบเทียบปรับกรณีดังกล่าว ก่อนส่งเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบพิจารณาต่อไปได้หรือไม่

ความเห็น

การเปรียบเทียบคดีตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ จะต้องดำเนินการตามมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นกฎหมายแม่บทซึ่งได้บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ กล่าวคือ ความผิดที่คณะกรรมการเปรียบเทียบไม่ได้มอบหมายให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมายจะต้องส่งให้คณะกรรมการเปรียบเทียบเป็นผู้พิจารณา เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะส่งไปยังที่ว่าการอำเภอที่ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นตั้งอยู่เพื่อดำเนินการเปรียบเทียบปรับไม่ได้ ประกอบกับข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเปรียบเทียบคดีและการสอบสวนคดีละเมิดข้อบัญญัติของท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดว่าไม่นำข้อบังคับดังกล่าวมาบังคับใช้กับกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นโดยอาศัยอำนาจของกฎหมายเฉพาะฉบับหนึ่งฉบับใดแล้วและต่อมามีการฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้น กรณีนี้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะนั้น

เรื่องอื่น ๆ

ประกาศกรมอนามัย เรื่อง ข้อปฏิบัติการควบคุมเชื้อลิจิโอะเนลลา ในห้องเย็นของอาคารในประเทศไทย เป็นคำแนะนำทางวิชาการ แต่หากราชการส่วนท้องถิ่นนำไปกำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่น จะเป็นกฎหมาย

บริษัทแห่งหนึ่ง เป็นสถานประกอบกิจการขนาดใหญ่ดำเนินการผลิตกาแฟสำเร็จรูป ออกจำหน่ายทั่วประเทศ ได้ออกระเบียบกำหนดให้กระบวนการปฏิบัติงานทุกขั้นตอนต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ต่อมาได้มีการติดตั้งห้องเย็นภายในอาคาร บริษัทดังกล่าวจะต้องดำเนินการตามประกาศกรมอนามัย เรื่อง ข้อปฏิบัติการควบคุมเชื้อลิจิโอะเนลลาในห้องเย็นของอาคารในประเทศไทย ในส่วนของการจัดให้มีผู้ควบคุมและบำรุงรักษาห้องเย็นหรือไม่ อย่างไร

ความเห็น

ประกาศกรมอนามัย เรื่อง ข้อปฏิบัติการควบคุมเชื้อลิจิโอะเนลลาในห้องเย็นของอาคารในประเทศไทย กำหนดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้เป็นแนวทางในการแนะนำทางวิชาการแก่ผู้ใช้ห้องเย็นและการบำรุงรักษาห้องเย็น ตลอดจนผู้ออกแบบ และผู้ดูแลรักษาอาคารได้ถือปฏิบัติ เพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคลิจิเียนแนร์

อย่างไรก็ตาม หากราชการส่วนท้องถิ่นนำข้อปฏิบัติตาม
ประกาศฯ ไปกำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมกิจการใด หรือ
กำหนดเป็นเงื่อนไขโดยเฉพาะในใบอนุญาตกิจการใด ก็จะเป็นข้อปฏิบัติ
ตามกฎหมายซึ่งมีผลบังคับแก่ผู้ดำเนินกิจการนั้นต้องถือปฏิบัติตาม

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐
โทร. ๐ ๒๕๔๐ ๔๑๗๕ โทรสาร ๐ ๒๕๔๑ ๘๑๘๐
<http://laws.anamai.mail.go.th>